

4/2026

Perussuomalaiset rp:n äänenkannattaja • www.suomenuutiset.fi
27. vuosikerta • Poliittinen lehti • Irtonumero 5€

PERUSSUOMALAINEN

**Perussuomalaiset
vauhdittaa talouskasvua**

**Maahan-
muutolle
tarvitaan
jarru**

Enemmän työtä, vähemmän veroja

www.suomenuutiset.fi • KATSO MYÖS VERKOSTA KIIINNOSTAVIMMAT AIHEET!

Ministeri Ville Tavio:

Maahanmuutto-jarru pelastaisi Suomen

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio vaatii Suomeen lakisääteistä kattoa maahanmuutolle. Rajaksi Tavio ehdottaa 0,1 prosenttia väkiluvusta vuodessa, mikä nykyisellä asukasluvulla tarkoittaisi noin 5 650 henkeä. Malli on saanut esikuvansa Virosta, ja Tavion mukaan vastaanotto on ollut myönteinen.

Tavio nosti avauksensa esiin sosiaalisessa mediassa ja aiemmissa haastatteluissa alkuvuodesta. Perussuomalainen-lehdelle hän tarkentaa, mistä malli on peräisin: ehdotus juontuu Viron ulkomaalaislaista, jossa työperäinen maahanmuutto on rajattu 0,1 prosenttiin väestöstä eli noin 1 300 henkeen vuodessa.

Suomen tapauksessa raja koskisi laajemmin Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevaa muuttoliikettä. Kattoon sisältyi sekä työperäinen että humanitaarinen maahanmuutto.

Viron kiintiö on käytännössä pienempi ja tarkkarajaisempi kuin pelkkä prosenttiluku antaa ymmärtää: vuonna 2023 se oli 1 307 oleskelulupaa, joista suurin osa kohdistettiin nimetyille toimialoille – 600 lupaa teollisuuteen, 200 rakennuslupaa ja 100 kuljetus- ja varastointialalle. Kiintiön ulkopuolelle jäivät muun muassa EU-kansalaiset, perhesyyt ja niin sanotut huippuosaajat.

Ministeri havainnollistaa eroa nykytilaan vertaamalla lukuja kaupungin kokoon. Nykyisellä muuttoliikkeen vauhdilla Suomeen saapuu neljässä vuodessa suunnilleen Turun kokoinen väestö eli noin 200 000 henkeä. Tavion mallilla sama neljän vuoden jakso toisi maahan noin 20 000 ihmistä – ero nykytilaan olisi noin 180 000 henkeä.

- Nyt neljässä vuodessa maahan tulee saman verran ihmisiä kuin Turussa on asukkaita. Omalla mallillani ero olisi lähes 180 000 henkeä, Tavio sanoo.

- Kyse on ylärajasta, ei tavoitteesta, joka pitäisi vuosittain täyttää. 0,1 prosentin sääntö pakottaisi arvioimaan sekä maahanmuuttajien määrää että laatua, koska rajallinen kiintiö vaatisi valikointia.

Ehdotus on ministerin mukaan saanut myönteisen vastaanoton: ihmiset ymmärtävät, että maahanpääsyn tarvitaan rajoituksia, koska nykyisin mitään sitovaa ylärajaa ei ole.

Kolme perustetta

Tavio perustelee vaatimustaan julkisen talouden kestävyydellä, suomalaisen työllisyydellä ja turvallisuudella. Hänen mukaansa Suomi tarvitsee uuden yhteiskuntasopimuksen, joka tunnistaa maan kantokyvyn rajat ja siirtää painopisteen määrästä laatuun.

Väestönkasvua ministeri hakisi jatkossa ennemmin perhepolitiikasta kuin maahanmuutosta. Vuoden 2015 jälkeen

maahan on tullut enemmän ihmisiä kuin mitä pitkällä aikavälillä on kestävää.

Vastakkainen näkökulma nojaa väestön ikääntymiseen. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa Suomessa tulevina vuosina sadoilla tuhansilla, ja yli 84-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Tätä on perinteisesti käytetty perusteena löyhemmälle maahanmuuttolinjalle, koska työikäistä väestöä tarvitaan palveluiden rahoittamiseen.

Tavion vastaus tähän on kääntää katse kotimaiseen syntyvyyteen maahanmuuton sijaan. Väestönkasvua saadaan maan sisällä, perheen perustamiseen kannustavalla politiikalla.

Kiristystä on tehty ennätystahtia

Hallitus on jo nyt kiristänyt maahanmuuttopolitiikkaa historiallisen laajasti. Pakolaiskiintiö on puolitettu 1 050:stä 500 henkeen vuodessa. Kansalaisuuden edellytykseksi tulee jatkossa kahdeksan vuoden asuminen sekä kieli- ja yhteiskuntakoe.

Pysyvän oleskeluluvan yleistä ehtoa on tiukennettu neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Kevyempi, neljän vuoden polku on kuitenkin edelleen käytössä niille, joiden vuositulo ylittävät 40 000 euroa tai joilla on korkeakoulututkinto, ja Suomessa suoritettu korkeakoulututkinto poistaa asumisaikavaatimuksen kokonaan.

Työperäinen oleskelulupa raukeaa, jos työttömyys kestää yli kolme kuukautta.

” Työperäinen oleskelulupa raukeaa, jos työttömyys kestää yli kolme kuukautta.

Väestönkasvua ministeri hakisi jatkossa ennemmin perhepolitiikasta kuin maahanmuutosta.

Hallituksen maahanmuuttokiristykset

Hallitus on tehnyt jo useita kiristystyksiä maahanmuuttoon nykyisellä kaudella:

- Pakolaiskiintiö on puolitettu 1 050:stä 500 henkeen vuodessa.
- Pysyvä oleskelulupa edellyttää kuuden vuoden asumista tai neljää vuotta yli 40 000 euron vuosituloilla tai tutkinnolla.
- Kansalaisuuden edellytykseksi kahdeksan vuoden asuminen sekä kieli- ja yhteiskuntakoe.
- Työperäinen oleskelulupa raukeaa, jos työttömyys kestää yli kolme kuukautta.
- Ulkomaisten opiskelijoiden perheen yhdistämistä on rajattu, ja sosiaaliturvan käyttö voi johtaa luvan peruuttamiseen.
- Tilapäinen suojelu myönnetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, minkä jälkeen tilanne arvioidaan uudelleen.
- Ministeri Tavio on tehnyt vastaavaa linjaa omalla sektorillaan: kehitysyhteistyörahoitusta on leikattu yli miljardilla eurolla nykyisellä hallituskaudella.
- Vertailun vuoksi: Suomen väkiluku oli huhtikuun 2026 lopussa noin 5,65 miljoonaa, joten Tavion 0,1 prosentin raja tarkoittaisi noin 5 650 henkeä vuodessa.

Ulkomaisten opiskelijoiden perheen yhdistämistä on rajattu.

Tavio on vienyt vastaavasti perussuomalaista linjaa läpi omalla sektorillaan: hän on leikannut kehitysysteistyörahoidusta yli miljardilla eurolla ja perustellut ratkaisua sillä, että aika on hänen mukaansa ajanut perinteisen kehitysysteistyön ohi.

Tavion mukaan hallitus on tehnyt jo hyviä kiristyksiä, mutta uusi malli tarkastelisi maahanmuuttoa sekä määrän että laadun kannalta nykyistä laajemmin.

Maahanmuuttopolitiikan kiristyminen ei ole yksin suomalainen ilmiö, vaan yleiseurooppalainen trendi. Tanska, Saksa, Alankomaat, Itävalta ja Kreikka sopivat kesäkuussa 2026 EU-parlamentin hyväksymän lainsäädännön turvin niin sanotuista paluukeskuksista EU:n ulkopuolella, joihin siirrettäisiin kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita. Ensimmäisten siirtojen on määrä alkaa vuoden 2027 alussa.

Koalitiota johtava Tanska on Pohjoismaiden tiukin: maahanmuutto- ja kotouttamisministeri **Rasmus Stoklundin** tavoite on nolla turvapaikanhakijaa vuodessa, ja täysimääräiset sosiaalielämykset edellyttävät maassa kahdeksan vuoden asumista. Stoklundin mukaan pohjoismaiden hyvinvointiyhteiskunta säilyy vain, jos maahanmuuttoa rajoitetaan.

Tavion vaatimus asettuu siis osaksi laajempaa liikehdintää, jossa yhä useampi Euroopan hallitus etsii keinoja rajata maahanmuuttoa aiempaa tiukemmin.

Malli koskisi kaikkea maahanmuuttoa – ja seuraavaa hallitusta

Tavion ehdotukseen, 0,1 prosentin kattoon, laskettaisiin kaikki maahanmuutto. Toteutustapa lainsäädännössä on silti auki, sillä EU-oikeus ja kansainväliset sopimukset asettavat tiettyjä reunaehdoja.

Ministeri vahvistaa myös, ettei mallia saa hallituskumppaneilta läpi enää tällä hallituskaudella, vaan tähtäin tulisi pitää seuraavissa hallitusneuvotteluissa. Siksi hän patistelee puolueita ilmoittamaan kantansa maahanmuuton rajoittamiseen jo ennen seuraavia eduskuntavaaleja keväällä 2027.

Tällä hallituskaudella maahanmuuton määrä on jo laskenut tehtyjen kiristysten myötä: vuonna 2025 sekä työperäisten että opiskelijoiden oleskelulupahakemusten määrä väheni edellisvuodesta, ja hakemusmäärät ovat pudonneet useassa kategoriassa.

Oppositiossa SDP on viime kuukausina väittänyt tiukentaneensa maahanmuuttolinjaansa, mutta perussuomalaisten varapuheenjohtaja **Joakim Vigelius** on luonnehtinut avauksia kosmetiikaksi, koska puolue äänestää eduskunnassa yhä kiristyksiä vastaan.

Myös Tavio suhtautuu laajaa poliittiseen yh-

teisymmärrykseen varauksellisesti. Viervasemmistopuolueet odottavat saavansa löysällä maahanmuuttolinjalla rajan takaa uusia äänestäjiä, mikä taas antaa heille kannustimen vastustaa rajoituksia.

Ruotsin eduskuntavaalien yhteydessä on havaittu ilmiöllä demokratiaa sisältäpäin murentavaa vaikutusta. Reutersin syyskuussa julkaisemassa vaaliraportissa kerrotaan, että maahanmuuttajavaltaisessa Rinkebyssä vasemmistoblokki sai 94 % äänistä.

Maahanmuuttajat äänestävät tyypillisesti vasemmistopuolueita. Tämä antaa vasemmistolle kannustimen vastustaa rajoituksia, mikä pitkällä tähtäimellä murentaa demokratiaa ja johdonmukaista kansallista politiikkaa sisältä käsin. Avointa, rajatonta maahanmuuttoa Tavio pitää erityisen haitallisena kansallisen yhtenäisyyden kannalta.

Säästövaikutus miljardiluokkaa

Ministeri arvioi haittamaahanmuuton lopettamisen tuovan valtiolle helposti miljardiluokan säästöt. Säästöjä kertyisi etenkin sosiaaliturvasta, sote-menoista ja oikeusjärjestelmästä. Tarkka summa riippuisi kuitenkin siitä, mihin lupakategorioihin raja lopulta kohdistuisi.

Suuruusluokasta on olemassa myös vanhempaa laskentaa. Ajatuspaja Suomen

Perusta arvioi vuonna 2020, että 175 nuoren turvapaikanhakijan vastaanottaminen Välimeren pakolaisleireiltä maksaisi Suomelle 150–270 miljoonaa euroa riippuen perheen yhdistämisen laajuudesta – karkeasti miljoona euroa henkeä kohden pitkällä aikavälillä.

Ajatuspajan mukaan samalla summalla olisi voinut ylläpitää kokonaista kymmenien tuhansien ihmisten pakolaisleiriä vuoden ajan. Sisäministeriö puolestaan arvioi jo vuonna 2016 turvapaikanhakijoiden kokonaiskustannuksiksi lähes miljardi euroa vuodessa, kun mukaan lasketaan vastaanottokeskukset, tuet ja kotouttaminen.

Tavion mukaan hallitsematon maahanmuutto uhkaa lopulta myös Suomen kansallista kulttuuria ja yhtenäisyyttä, mikä heijastuisi edelleen turvallisuuteen ja maanpuolustustahtoon.

- Tämä raja pelastaisi kansallisen yhtenäisyyden, Tavio sanoo.

Kysymys ei siis ole enää siitä, tiukentuu ko Suomen maahanmuuttopolitiikka, vaan siitä, kuinka paljon ja kuinka nopeasti.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA JA
PS ARKISTO

Tavio arvioi haittamaahanmuuton lopettamisen tuovan valtiolle helposti miljardiluokan säästöt.

Veronmaksajaa voidaan suojella
ainoastaan karsimalla menoja

Perussuomalaiset varoittaa opposition veromoukarista

Perussuomalaisten mielestä veronmaksaja, työntekijä ja yrittäjä tarvitsevat Suomessa suojelua. Vihervasemmiston tarjoamat veronkorotukset ovat myrkkyä suomalaisten ostovoimalle ja hyvin alkaneelle talouskasvulle.

Puheenjohtaja **Riikka Purra** sanoo, ettei perussuomalaiset halua tehdä ensi kaudenkaan sopeutuksia veronkorotuksilla.

- Ainoastaan menoja karsimalla voidaan veronmaksajaa suojella. Siksi emme ensi kauden sopeutuksiakaan halua tehdä veronkorotuksilla. Opposition veromoukari paitsi pamauttaisi mäsäksi alkaneen kasvun, myös taittaisi veronmaksajan selän. Suunnan pitää meidän mielestämme olla päinvastainen – vähemmän veroja. Meidän pitää verryttää vähemmän sitä, mitä haluamme lisää – me haluamme enemmän työtä ja enemmän lapsiperheitä, Purra linjasi perussuomalaisten eduskuntaryhmän kesäkokouksessa Imatralla.

Pk-yrityksissä luotetaan perussuomalaisiin

Suomen talous kasvaa hyvää vauhtia. Puheenjohtaja Purra muistuttaa, millä toimilla hyvä kierre on saatu käyntiin.

- Olemme tehneet hallituksessa juuri oikeita asioita. Painaneet jarrua menoille ja samaan aikaan kaasua kasvuun, tehneet uudistuksia ja puhkoneet keinoitekoisia kuplia. Juuri niin tulee jatkaa. Lääke Suomen tautiin on yksityisen sektorin kestävä kasvu, suomalaisten osaamisen vahvistaminen, verotuksen keventäminen ja työn ja yrittämisen arvonnousu, siis ahkeruus, työeläisiys ja isänmaallinen tarmo. Pk-yrityksissä luotetaan perussuomalaisiin, kuten päivän gallupistakin voi havaita.

Purra varoittaa talouskasvua uhkaa-

vasta sosialismista ja veronkorotuksista.

- Sen sijaan toiseen suuntaan Suomea vie jatkuva valitus ja vaikerrus ja sen vaatiminen, että joku muu kantaa tai ainakin maksaa työikäiselle ja -kykyiselle yksilölle itselleen kuuluvan vastuun. Sosialismi on vaarallista, se syöpyy paita toimeen myös henkeen. Tässä mentiin vuosikausia väärään suuntaan. Nyt se on loppu – osin tietysti pakosta, koska rahaa ei ole.

Demariäänestäjät opetettu vihaamaan säästöjä

Puheenjohtaja Purra kummeksuu suuresti sitä, miten SDP-puheenjohtaja välttelee tulevien vaalien keskeisintä kysymystä.

- Miten voi olla mahdollista, että vaikka **Antti Lindtman** uskoo pääsevänsä pääministeriksi, hän ei siitä huolimatta ota kantaa vaalien ylivoimaisesti polttavimpaan poliittiseen teemaan eli julkisen talouden korjaamiseen? No, kysymykseni sisälsi vastauksen: Antti Lindtman ei usko pääsevänsä pääministeriksi, jos hän puhuu taloudesta.

Purran mukaan SDP ehdottelee puolihuolimattomasti veronkiristysä, joiden se ei usko suoraan haittaavan omia äänestäjiään. SDP:n esittämä puolustusvero olisi kuitenkin myrkkyä talouskasvulle.

- Harmi vain, että veronkiristykset toteutuessaan tappavat talouskasvun, jolloin haitta kaikkialla on todellinen. Puolustusveroksi naamioitu työn, yrittämisen ja kuluttamisen veronkiristys

”Tässä mentiin vuosikausia väärään suuntaan. Nyt se on loppu – osin tietysti pakosta, koska rahaa ei ole.”

olisi pätkähullua.

- Sosiaalidemokraattisia ja muita vasemmistolaisia äänestäjiä on koko hallituskausi jalostettu vihaamaan säästöjä, heille on uskoteltu, että niille on muka jokin vaihtoehto, heille on valehdeltu, että hallitus on paha ja ilkeä, heitä on lietsottu vihaamaan meitä, ehkä eniten saksipurraa.

Anteilla on ongelma

Puheenjohtaja Purran mukaan demarien veronkiristyksillä ei olisi säästötarpeen kanssa edes mitään tekemistä, koska demarimaailmassa rahat käytettäisiin jo tehtyjen säästöjen perumiseen. ”Rälssille rahat takaisin”, hän kietyttää.

- Siinä on Antti Lindtmanin ongelma.

Siinä on pitkälti myös **Antti Kaikkosen** ongelma. Ei auta se, että on hauska mies, jos ei uskalla tai osaa päättää.

- Sosiaalidemokratiasta tai keppulaisesta jakopolitiikasta ei jää jäljelle kuin lakastuneita sloganeita, kun niiltä otetaan pois rahan jakaminen. Rahan jakaminen on niiden määritelmällinen ydin. Sen ympärillä on sitten maahanmuuton lisääminen kaikissa mahdollisissa olosuhteissa, maalaisjärjestä pöyristely sekä ihmisten vahtaaminen ja holhoaminen – sekä säännölliset teatraaliset pillastumiset, joilla niilläkin muuten lähinnä pyritään peittelemään todellisen linjan vaihtoehtojen puutetta, etenkin taloudessa.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Jani Mäkelä** vaati Imatran kesäkokouksessa konkreettisia toi-

Imatralaiset kävivät jututtamassa perussuomalaisten varapuheenjohtaja Joakim Vigeliusta.

Ministerit Ville Tavio ja Leena Meri Imatran kävelykadulla.

mia Itä-Suomen teollisuuden ja elinvoiman turvaamiseksi.

Imatran seutu kärsii voimakkaasta kielteisestä rakennemuutoksesta ja työpaikkojen kadosta. Venäjän rajan tilanne vaikeuttaa elämää vielä pitkään.

- Olosuhteet koettelevat tätä seutua kovin, ja se vaatii toimia valtion taholta. Mäkelä esittää, että hyvinvointialueiden rahoituksen tulee jatkossa kohdella aluetta oikeudenmukaisemmin.

- Karjalan radan nyt päätetyt ja tulevat investoinnit ovat logistiikan elinehto Saimaan kanavan sulkeuduttua, EU-rahoitus ja kansalliset tuet on saatava kohtelevaan aluetta oikeudenmukaisesti ja Imatran erityistalousalueen koelua on saatava eteenpäin. On saatava konkretiaa puheisiin rajan läheisyyden huomioinnista.

Perinteinen teollisuus koko Suomen selkäranka

Uuden teollisuuden ja teknologian työpaikat, joita tällä hallituskaudella on saatu alueelle edistettyä, ovat tervetulleita. Mäkelä muistuttaa, että perinteinen teollisuus – etenkin metsäteollisuus – on silti edelleen seudun ja koko Suomen selkäranka. Sen työllistävää vaikutusta ei ole mahdollista korvata näkyvässä tulevaisuudessa.

- Perussuomalaiset on jo pitkään ollut Suomen johtava teollisuuden ja logistiikan puolustaja. Meidän mielestämme Suomessa on pidettävä tehtaata pyörimässä ja piiput höyryämässä. Metsien hakkuista ei saa rajoittaa enää nykyisestä ja etupainoisiin ilmastotoimiin kilpaili-

jamaihin verraten ei ole varaa.

Näissä asioissa perussuomalaiset erottuu muista

Puheessaan Mäkelä nosti esiin kolme teemaa, joissa perussuomalaisilla on hänen mukaansa kaikkein selkein vaihtoehto muihin puolueisiin verrattuna.

EU-politiikassa perussuomalaiset haluaa aidosti tiukentaa Suomen linjaa kansallisen edun puolustamiseen. Ilmastotoimissa perussuomalaiset eivät ole lähteneet mukaan sokeaan ilmastokuntoon.

- Meidän mielestämme ympäristöä tulee suojella. Ei kukaan halua elää saasteiden keskellä. Emme kiistä ilmastomuutosta ilmiönä. Silti, mielestämme Suomi on jo pitkän aikaa tehnyt täl-

le osansa ja on muiden vuoro hoitaa omansa. Olemme kaukainen ja kylmä pitkien etäisyyksien maa. Emme saa vahingoittaa kilpailukykyämme liialla ilmastotoimien kunnianhimmolla.

Maahanmuutossa perussuomalaiset vastustaa sosiaaliturkiin perustuvaa, ongelmia tuottavaa ja työmarkkinoita polkevaa maahanmuuttoa.

- Näistä tavoitteista kanssamme samaa mieltä olevien kannattaa muistaa, että jatkossa asiat eivät tule edistymään muuten kuin perussuomalaisia äänestämällä, eikä edes tällä kaudella saavutettu tule säilymään ilman perussuomalaisten uskottavaa kannatusta.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Sisäministeri Mari Rantanen itärajan esteaidan esittelytilaisuudessa.

Esteaita lisää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta

Perussuomalaiset vierailivat itärajalla

Suomen itärajan noin 200 kilometrin pituinen esteaita on valmistunut. Hanke valmistui aikataulua nopeammin ja noin 22 miljoonaa euroa alle alkuperäisen budjetin. Sisäministeri Mari Rantasen mukaan valmistunut esteaita vahvistaa Suomen rajaturvallisuutta muuttuneessa turvallisuustilanteessa.

Sisäministeri **Mari Rantanen** korostaa esteaidan merkitystä Suomen turvallisuudelle ja varautumiselle.

- Itärajan esteaita on konkreettinen osoitus siitä, että Suomi toimii ennakoivasti muuttuneessa turvallisuusympäristössä.

Hän viittaa Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa sekä viime vuosina nähtyihin hybridi- ja vaikuttamisoperaatioihin.

- Jokaisen valtion on huolehdittava omasta turvallisuudestaan, rajojensa koskemattomuudesta, kansallisesta turvallisuudesta ja itsemääräämisoikeudestaan. Hallitus ja viranomaiset ovat tähän tehtävään vahvasti sitoutuneita. On hyvä todeta myöskin se, että tällä hankkeella on ollut erittäin laaja parlamentaarinen tuki, Rantanen sanoi.

Ministerin mukaan kyse ei ole pelkästään aidasta.

- Se on käytännöllinen ja välttämätön osa Suomen rajaturvallisuusjärjestelmää ja konkreettinen investointi Suomen ja Euroopan turvallisuuteen. On myös hyvä huomata, että kaikki Euroopan itävaltiot ovat päätyneet samaan ratkaisuun, Rantanen kertoi.

Aita kattaa noin 200 kilometriä

Esteaitaa on rakennettu noin 1 340 ki-

lometriä pitkän itärajan tuntumaan yhteensä 17 kunnan alueelle.

Kaakkois-Suomessa aitaa on noin 140 kilometriä, Pohjois-Karjalassa 35 kilometriä, Kainuussa ja Koillismaalla vajaa 20 kilometriä sekä Lapissa vajaat 10 kilometriä.

Aitaa on noin tuhannen maanomistajan mailla. Valtio on maksanut heille yhteensä noin kolme miljoonaa euroa maan käyttöoikeuksista.

Rantanen kiittää maanomistajia ja rajaseudun asukkaita hankkeen tukemisesta.

- Esteaita on osoitus suomalaisesta kyvystä toimia määrätietoisesti silloin, kun turvallisuutemme sitä vaatii.

Esteaita muodostuu 4,5 metriä korkeasta aidasta, teknisestä valvontajärjestelmästä, tiestöstä ja 25 metriä leveästä puustosta raivatusta alueesta.

Aidan yhteyteen rakennettu teknologia ja ajotie parantavat viranomaisten mahdollisuuksia havaita rajalla luvattomia toimintoja ja reagoida niihin nopeasti.

Esteaita valmistui etuajassa ja alitti budjetin

Esteitahankkeen kustannusarvio oli 356 miljoonaa euroa. Elokuussa 2024 aloitettu rakentaminen toteutui noin 22 miljoonaa euroa alle alkuperäisen bud-

Kaakkois-Suomen varavartioston komentaja, eversti Jaakko Olli toimii perussuomalaisten vierailun isäntänä.

jetin.

- Hanke on valmistunut aikataulua nopeammin ja alittanut budjetin. Siitä voidaan olla todella tyytyväisiä. Haluan kiittää Rajavartiolaistosta ja kaikkia hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuneita. Tämä on ollut iso ponnistus, mutta nyt se on valmis, Rantanen sanoo.

Rakentamiseen osallistui satoja yrityksiä. Työmailla työskenteli parhaimmillaan päivittäin noin 600 ihmistä ja 150 työkonetta.

Rantanen vaatii EU:lta rahaa rajaturvallisuuteen

Esteaita on rakennettu kokonaan Suomen kansallisella rahoituksella. Rantasen mukaan EU:n pitäisi jatkossa osallistua hankkeisiin, jotka vah-

Rajaturvallisuuslain mahdollistamat keinot ovat osa Suomen kykyä vastata vakaviin rajaturvallisuustilanteisiin.

vistavat unionin ulkorajojen turvallisuutta.

- EU:n itärajavaltioilla on tässä erityinen vastuu, ja tämän pitäisi näkyä myös rahoituksen painopisteissä seuraavalla rahoituskaudella.

Rantanen korostaa samalla, että fyysinen esteita on vain yksi osa kokonaisuutta.

- Fyysinen esteita on tärkeä, mutta vielä tärkeämpää on, että Rajavartiolaitoksella on tehokkaat toimivaltuudet torjua maahamme kohdistuvia uhkia, kuten välineellistettyä maahantuloa tai siirtolaisaseen käyttöä, Rantanen kertoo.

Rajaturvallisuuslaki täydentää kokonaisuutta

Rantanen nostaa esiin myös rajaturvallisuuslain, jonka voimassaolon jatkamisesta eduskunnan on määrä päättää syksyn aikana.

- Rajaturvallisuuslain mahdollistamat keinot ovat osa Suomen kykyä vastata vakaviin rajaturvallisuustilanteisiin. Siksi on erittäin tärkeää, että eduskunta tekee vastuullisen ratkaisun lain voimassaolon jatkamisesta myös tänä syksynä.

Rantasen mukaan turvallisuushaasteisiin on vastattava myös Euroopan tasolla.

- Turvallisuushaasteet eivät pysähdy

valtioiden rajoille. Siksi yhteistyö esimerkiksi Latvian ja eurooppalaisten turvallisuusorganisaatioiden kanssa on entistä tärkeämpää.

Esteita parantaa myös rajavartijoiden turvallisuutta

Rajavartiolaitoksen päällikkö, varasirjuri **Markku Hassinen** mukaan esteita on välttämätön. Se tuo lisää riskiä tilanteissa, joissa rajalle tulee suuria joukkoja ihmisiä tai syntyy mahdol-

Valtiosihteeri Heikki Tamminen ja oikeusministeri Leena Meri tutustuivat Pelkolan rajavartioasemalla rajavartijoiden suojavarustukseen.

lisesti väkivaltaisia tilanteita.

- Tällaisen tilanteen hallinnassa tämäntoinen esteita on aivan välttämätön. Hänen mukaansa esteita parantaa sekä viranomaisten toimintamahdollisuuksia että rajavartijoiden työturvallisuutta.

- Se antaa meille sen mahdollisuuden ja tietysti sen, että meidän rajavartiomiehet ja -naiset voivat tehdä sitä työtä turvallisesti.

Hassinen kertoo, että esteaidan teknologiaa voidaan tulevaisuudessa hyödyntää myös droonien havaitsemisessa ja torjunnassa.

- Esteita osaltaan tulee toimimaan alustana sille teknologialle, mitä me voimme tulevaisuudessa käyttää muun muassa näiden miehittämättömien järjestelmien havaitsemiseen ja uhkan poistamiseen.

Hänen mukaansa rajaturvallisuus perustuu toimivaltuuksien ja teknologian lisäksi ennen kaikkea tärkeimpään voimavaraan, joka on ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö. Lisäksi Hassinen korostaa rajaseudun asukkaiden merkitystä Rajavartiolaitokselle.

- Ilman rajaseudun väestön tukea Rajavartiolaitoksen toimintaedellytykset itärajalla eivät ole kovin kummoiset. Me

luotamme jatkossakin siihen, että tätä yhteistyötä ja sujuvaa vuoropuhelua ennen kaikkea paikallisten ihmisten kanssa voidaan jatkaa.

Turvallisuustyötä on jatkettava

Rantanen nostaa esiin myös hallituskaudella tehdyt parannukset Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen.

- Perussuomalaiset ovat tehneet turvallisuuden eteen tällä hallituskaudella todella paljon, on se sitten viranomaisten toimivaltuuksia tai tiedonvaihdon lisäämistä viranomaisten välillä, ja sen lisäksi maahanmuuttoon on tehty huomattava määrä kiristyksiä.

Hänen mukaansa työtä on jatkettava myös tulevalla vaalikaudella.

- Nämä kaikki toimet takuulla lisäävät Suomen ja suomalaisten turvallisuutta. Tietysti työtä ja aukkojen tilkitsemistä täytyy jatkaa seuraavat neljä vuotta ja varmistua siitä, että tähän turvallisuus- ja maahanmuuttoympäristöön meillä on riittävä lainsäädäntö, jolla operoida, Rantanen painottaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Hallitus esittää rajaturvallisuuslailla kahden vuoden jatkoa

”Uhka on edelleen korkealla”

HALLITUS esittää poikkeuksellisia valtuuksia antavalle rajaturvallisuuslailla kahden vuoden jatkoaikaa.

Rajaturvallisuuslaki antaa viranomaisille tehokkaat keinot torjua Suomeen kohdistettua painostamista, jota Venäjä voi toteuttaa välineellistetyllä maahantulolla.

Rajaturvallisuuslailla valtioneuvosto voi päättää rajoittaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottamista Suomen rajalla ja sen välittömässä läheisyydessä.

Laille esitetään jatkoa, sillä välineellistetyin maahantulon uhka on edelleen korkealla. Rajavartiolaitoksen mukaan tilanne itärajalla ei ole olennaisesti muuttunut vuodesta 2025, jolloin lain voimassaoloa jatkettiin viimeksi. Lain sisältöön ei ehdoteta muutoksia.

- Suomi varmistaa määrätietoilla toimilla rajaturvallisuuden. Rajaturvallisuuslailla olemme varautuneet siihen, että rajaviranomaiset voivat toimia nopeasti ja tehokkaasti välineellistetyin maahantulon tilanteissa, sanoo perussuomalainen sisäministeri **Mari Rantanen**.

Rantasen mukaan rajan avaamiselle ei ole lähitulevaisuudessa edellytyksiä, sillä turvallisuustilanne Euroopassa on heikentynyt eikä osoita merkkejä paranemisesta. Myös riski välineellistetyille maahantulolle on yhä konkreettinen.

- Tähän mennessä rajanylityspaikkojen sulkua on riittänyt, mutta on välttämätöntä varautua nopeisiin ja vakaviin muutoksiin tilanteessa. Suomen kansallisen turvallisuuden varmistaminen on hallituksen ydintehtäviä, Rantanen summaa.

Talouuskasvu jatkuu yhä vahvempuna

Suomen talouuskasvu jatkuu Suomen Pankin mukaan aiemmin arvioitua vahvempuna. Vienti ja investoinnit ovat vauhdittaneet kasvua, ja tuore ennuste tukee hallituksen arviota talouden käänteestä parempaan. Hallitus vahvistaa kasvua täsmätoimilla, jotka samalla lisäävät työntekijän ostovoimaa.

Suomen taloudesta kantautuu uusia myönteisiä uutisia. Suomen Pankki on nostanut arviotaan talouuskasvusta sekä tälle että ensi vuodelle.

- Suomen talous on kehittynyt alkuvuonna ennakoitua vahvemmin. Vientin ja investointien kasvu luo edellytyksiä kasvun laaja-alaisuudelle, Suomen Pankin ennustepäällikkö **Juuso Vanhala** sanoo.

Erityisesti tavaraviennin ja investointien vahva lisääntyminen voimistaa talouuskasvua. Myönteistä on, että teollisuuden kysyntä on voimakasta sellaisilla toimialoilla, joihin sota tai energian tarjontahäiriö eivät kovin paljon vaikuta, ennustepäällikkö Vanhala sanoo.

Vienti ja investoinnit vetävät

Suomen talous siis lähti vuoteen 2026 aiemmin arvioitua vahvemmasta lähtökohdista, ja kasvu jatkui vuoden alkupuoliskolla etenkin viennin ja yksityisten investointien vauhdittamana. Kuluvan ja ensi vuoden kasvuennustetta on tarkistettu ylöspäin. Väliennusteen mukaan BKT kasvaa 1,7 % vuonna 2026, 1,6 % vuonna 2027 ja 1,3 % vuonna 2028.

Inflaatio nopeutuu 2,4 prosenttiin vuonna 2026 Lähi-idän konfliktista johtuvan energian hintojen nousun vuoksi. Koska energian hintojen nousun odotetaan jäävän väliaikaiseksi ja sen vaikutusten muihin hintoihin arvioidaan olevan maltillisia, inflaatio hidastuu 1,4 prosenttiin vuonna 2027. Talouden vahvistuessa inflaatio nopeutuu 1,8 prosenttiin vuonna 2028.

- Energian hintojen odotetaan kiihdyttävän inflaatiota vain väliaikaisesti. Inflaationäkymiin liittyy kuitenkin tavallista enemmän epävarmuutta, sillä Lähi-idän konfliktin pitkittyminen voisi pitää energian hinnat korkeina ennakoitua pidempään, Vanhala toteaa.

Työllisyys kasvaa vähitellen

Talouden vahvistuminen alkaa vähitellen näkyä myös työmarkkinoilla. Suomen Pankin mukaan työn kysyntä on edelleen vähäistä ja avoimia työpaikkoja on vähän, mutta yritysten työllistämiso-

dotukset ovat selvästi vahvistuneet.

Työttömyysasteen ennustetaan pysyvän tänä vuonna lähes ennallaan 10,4 prosentissa. Talouden vahvistuessa työn kysynnän odotetaan kasvavan ja työttömyyden laskevan.

Ensi vuonna työttömyysasteen ennustetaan laskevan 9,8 prosenttiin ja vuonna 2028 edelleen 9,0 prosenttiin.

Työllisyys tyypillisesti seuraa reaali-talouden käännettä noin puolen vuoden viiveellä. Tämä tarkoittaisi, että työllisyyden paraneminen alkaisi näkyä jo syksyllä ja vuodenvaihteessa asiaa olisi enää vaikea kiistää.

Uusi miljardi-investointi Suomeen

Merkillepantavaa on, että Suomen Pankin ennusteissa ei ole vielä huomioitu hakukonejätti Googlen äskettäin ilmoittamaa Suomen historian suurinta investointia.

Google ilmoitti syyskuussa suunnittelewansa yli 13 miljardin euron investointeja digitaaliseen infrastruktuuriin Suomessa vuosina 2027–2028.

Googlen arvion mukaan investointien rakentamiskäytön vaikutus Suomen bruttokansantuotteeseen olisi keskimäärin 3,6 miljardia euroa vuodessa ja työllisyysvaikutus yli 37 000 työpaikkaa, kun otetaan huomioon kaikki suorat ja epäsuorat vaikutukset. Valmistuttuaankin laitosten arvioidaan tukevan noin 7 000 työpaikkaa vuosittain.

Investointien vaikutukset ulottuvat laajalle rakentamiseen, palveluihin, energiasektorille ja alihankintaketjuihin. Samalla ne vahvistavat koko Pohjois-Suomen asemaa uusien kansainvälisten investointien kohteena.

Googlen arvion mukaan investointi kasvattaa Suomen bruttokansantuotetta kahdessa vuodessa noin 7 200 miljoonaa euroa. Tämän kokoluokan BKT-vaikutus vastaa laskennallisesti noin 3 000 miljoonan euron verotuloja.

Talouuskasvu näkyy duunarin kukkarossa

Suomen talous siis kasvaa, ja hallitus vauhdittaa kasvua täsmätoimilla. Halli-

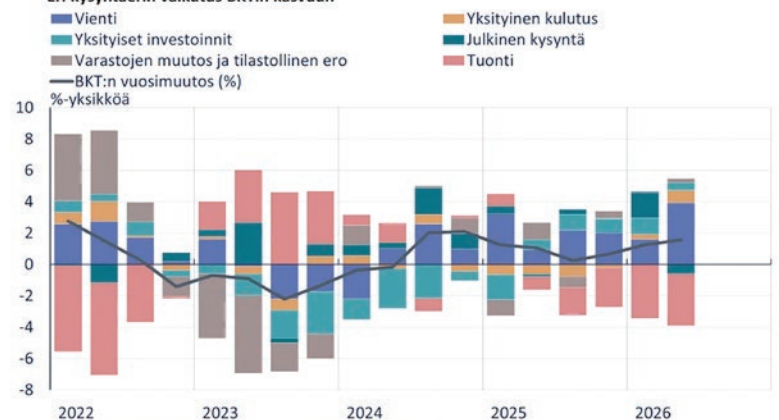
Erityisesti tavaraviennin ja investointien vahva lisääntyminen voimistaa talouuskasvua.

Työllisyys tyypillisesti seuraa reaali-talouden käännettä noin puolen vuoden viiveellä.

Vienti alkuvuoden kasvun tärkein ajuri

Eri kysyntäerien vaikutus BKT:n kasvuun

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

tuksen talousarvioesitys vuodelle 2027 keventää työn ja yrittämisen verotusta, pitää kiinni aiemmista säästöistä ja suuntaa lisärahaa puolustukseen sekä liikenneinfraan. Tavoitteena on vahvistaa talouuskasvua ja työllisyyttä.

Hallitus on jo aiemmin tukenut työnteon ja tuottavuuden kannustimia keventämällä työn verotusta ja alentamalla ylimpiä marginaaliveroasteita. Vuoden 2027 budjettiesityksellä työllisyyden ja yrittämisen kannusteita vahvistetaan edelleen. Hallitus on myös vahvistanut julkista taloutta kiristämällä erityisesti kulutusverotusta ja siirtänyt verotuksen painopistettä työn verotuksesta kulutuksen verotukseen.

Talouuskasvu näkyy myös tavan suomalaisen työntekijän kukkarossa. Vuoden 2027 budjettiesityksellä pieni- ja keskituloisten ostovoima vahvistuu, sil-

lä työn verotusta kevennetään vuonna 2027 yhteensä 230 miljoonalla eurolla. Kotitalousvähennyksen korotus jatkuu, mikä helpottaa arjen palveluiden hankkimista.

Yhteisövero alenee 18 prosenttiin ensi vuoden alusta, työsuhdeoptioiden verotus muuttuu kasvuyrityksille suotuisammaksi ja yrittäjävähennystä korotetaan. Nämä toimet parantavat työnteon ja yrittämisen kannustimia sekä yritysten investointihalukkuutta.

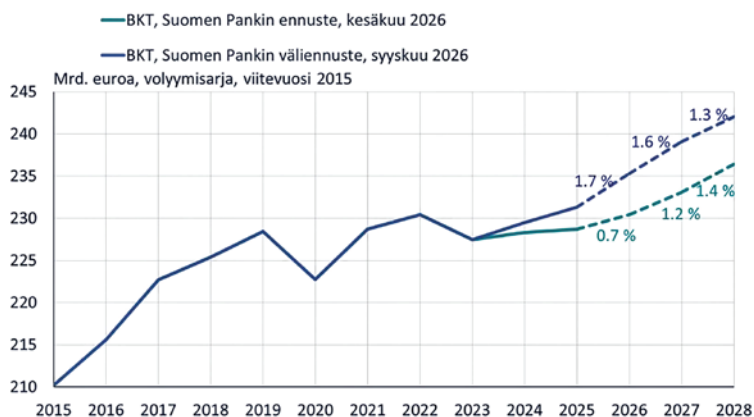
YEL-uudistus eduskuntaan

Lokakuussa hallituksen on määrä antaa eduskunnalle esitys yrittäjän eläkelain (YEL) uudistamisesta kehysriiheessä sovitun valinnanvapausmallin mukaisesti.

Uudistus parantaa yrittämisen edel-

Taloukasvu on tänä ja ensi vuonna ripeämpää kuin kesäkuun ennusteissa

lytyksiä ja helpottaa erityisesti pieni- ja keskituloisten sekä yksinyrittäjien asemaa. YEL-uudistus on osa laajempaa muutosta, jossa yrittäjyyden esteitä puretaan.

Kesällä lausuntokierroksella olleen hallituksen esitysluonnoksen mukaan yrittäjä voisi jatkossa valita, perustuuko eläkevakuutus nykyiseen työtulomalliin vai yrittäjän todellisiin veronalaisiin ansiotuloihin. Yrittäjän ansiotulona olisi käytetty viimeksi vahvistetun verotuksen ansiotulotietoa. Tavoitteena on erityisesti pienituloisten yrittäjien eläkemaksujen kohtuullistaminen.

YEL-uudistuksen jatkoksi hallitus käynnistää valmistelun, jonka tavoitteena on tuoda kaikki yrittäjät tulorekisterin ja positiivisen luottorekisterin piiriin. Tällä vahvistetaan yrittäjien yhdenvertaisuutta ja mahdollistetaan re-

aaliaikainen ansiotulojen seuranta myös yrittäjien eläkejärjestelmässä.

Kaasua kasvuille, jarrua menoille

Samalla kun ensi vuonna veronkevennyksillä ja muilla toimilla painetaan lisää kaasua taloukasvuille, hallitus painaa jarrua menoille.

Ensi vuoden budjettiesityksessä toissijaiset menot vähenevät. Hallitus kohdentaa säästöjä muun muassa kotoutukseen, kehitysapuun ja järjestötukiin. Sen sijaan peruspalveluista, kuten turvallisuudesta tai suomalaisten hyvinvoinnista, ei leikata.

Kotoutukseen kohdistuvat säästöt ovat noin 150 miljoonaa euroa vuoden 2027 tasolla. Kehitysyhteistyöstä säästetään noin 500 miljoonaa euroa vuodes-

ta 2027 eteenpäin, kun hallitusohjelman mukaiset leikkaukset tulevat täysimääräisesti voimaan.

STEJA-järjestöjen avustusten taso laskee noin 190 miljoonaa euroon vuodesta 2027 alkaen, mikä tarkoittaa noin kolmasosan leikkausta vuoden 2026 tasoon verrattuna.

Myös valtionhallinnon toimintamenoista leikataan: säästöjä kertyy vaalikaudella yhteensä noin 592 miljoonaa euroa vuoden 2027 tasolla, ja säästö kasvaa noin 700 miljoonaa euroon vuoteen 2030 mennessä. Tästä 60 miljoonaa euroa on uutta kevään kehysriihestä ja 25 miljoonaa euroa päätettiin jo syysyllä 2025.

Puolustukselle lisää rahaa

Säästöjen ohella ensi vuoden budjetissa kuitenkin turvataan välttämättömät panostukset. Esimerkiksi puolustuksen määrärahojen kasvattaminen on jatkunut läpi hallituskauden, ja se heijastaa muuttunutta turvallisuusympäristöä Suomen lähialueilla.

Vuoden 2027 budjettiesityksellä puolustusministeriön hallinnonalalle ehdotetaan 618 miljoonan euron lisäystä. Esitys sisältää lisäksi 1,3 miljardin euron tilausvaltuudet puolustuksen materiaalihankintoihin sekä 186 miljoonan euron tilausvaltuuden Puolustusvoimien toimintamenoihin.

Ukrainan tukeen on varattu 200 miljoonan euron lisämääräraha, ja sisäministeriön hallinnonalalle osoitetaan lisäksi 3 miljoonaa euroa Ukrainan kul-

jetuskustannuksiin ja hankintoihin.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 10 miljoonaa euroa miehittämättömien valvontajärjestelmien hankintaan ja käyttöönottoon niin sanotussa UXV30-hankkeessa. Hanke on lähes kokonaan EU:n rahoittama, mikä pienentää sen vaikutusta Suomen omaan budjettiin.

”

Ensi vuoden budjettiesityksessä toissijaiset menot vähenevät.

Tieverkko kuntoon

Vuoden 2027 budjetti sisältää myös merkittäviä panostuksia moniin tie- ja ratahankkeisiin, joista suurin osa kohdistuu Itä-Suomeen.

Suurimpiin yksittäisiin kohteisiin kuuluu Karjalan radan kehittäminen, jonka valtuutta korotetaan 59 miljoonalla eurolla 90 miljoonasta 149 miljoonaan euroon, minkä lisäksi hankkeelle myönnetään 17 miljoonan euron määräraha.

Sotilaalliseen liikkuvuuteen liittyvien hankkeiden suunnitteluun varataan seitsemän miljoonaa euroa, ja eurooppalaisen raidelevyden ratayhteyksien suunnittelua laajennetaan 46 miljoonan euron valtuudella.

Liikenne- ja viestintäministeri **Lulu Ranteen** johdolla tienpidon rahoitusta on ylipäättään lisätty merkittävästi tällä hallituskaudella, ja korjaustyötä on tehty kaikkialla Suomessa.

Kumipyörämyönteinen hallitus ei siis ole pelkkä iskulause. Rahoitus näkyy suoraan työmailla, mikä näkyy sekä Itä-Suomen uusissa tiehankkeissa että koko maan kattavassa korjausohjelmassa.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Demarit kokivat ykköspaikastaan huolimatta rökäletappion Magdalena Anderssonin johdolla.

Ruotsin vaaleissa niukka voitto vihervasemmistolle

Valitsivatko muslimit länsinaapuriin hallituksen?

Ruotsin vaalikamppailu oli tuttuun tapaan tuskallisen tiukka. Suuret linjat ovat kuitenkin nyt selvillä: sosiaalidemokraatit ja ruotsidemokraatit kärsivät, maltillinen kokoomus nousi. Seuraava hallitus muodostuu opposition pohjalta, ja Magdalena Andersson on saanut tehtäväksi selvittää hallitusmahdollisuuksia.

Ruotsin valtiopäivävaalien lopullinen tulos on vahvistettu. Vaalitulokset olivat äärimmäisen tiukka, mutta oppositio voitti.

Sosiaalidemokraatit menetti kannatuksensa reilut kaksi prosenttiyksikköä oppositioasemasta huolimatta. Mielipidetutkimusten povaama murskavoitto kuivui kasaan. Puolue sai 28,02 prosenttia äänistä ja 99 paikkaa, mikä on sen heikoin tulos yli sataan vuoteen.

Oikeistoblokki teki hurjan loppukierroksen, mutta se ei riittänyt. Liberaalit ylsivät helposti neljän prosentin kynnyksen yli (5,34 %, 19 paikkaa), ja kokoomuksen kannatus nousi pääministeriydestä huolimatta 19,85 prosenttiin (70 paikkaa). Ruotsidemokraattien suosio sen sijaan putosi miltei kolme prosenttiyksikköä 17,48 prosenttiin (62 paikkaa).

Opposition blokki (sosiaalidemokraatit, vasemmistopuolue, keskusta ja vihreät) sai yhteensä 176 paikkaa. Tidö-puolueet (kokoomus, ruotsidemokraatit, kristillisdemokraatit ja liberaalit) jäivät 173 paikkaan. Enemmistö valtiopäivillä on siis opposition puolella.

Lopullinen tulos vahvistui, kun kaikki äänet oli laskettu. Vaaliviranomainen vahvisti tuloksen virallisesti 19. syyskuuta. Pääministeri **Ulf Kristersson** on ilmoittanut eroavansa, ja sosiaalidemokraattien **Magdalena Andersson** johtaa hallitusneuvotteluja.

Hallituskausi vaalien taustalla

Mitä vaalien tulos sitten tarkoittaa Ruotsille? Vastaaminen edellyttää menneen kertaamista.

Ruotsin valtiopäivävaalien taustalla on neljä vuotta Ulf Kristerssonin vähemmistöhallitusta. Hallitusneuvottelupaikan mukaan nimetyssä Tidö-hallituksessa olivat Kristerssonin maltillisen kokoomuksen lisäksi kristillisdemokraatit sekä liberaalit.

Vähemmistöhallituksen toiminnan mahdollistivat ruotsidemokraatit, jotka toimivat tukipuolueena hallituksen ulkopuolelta. Vastineeksi ruotsidemokraatit saivat hallitusohjelmaan monia tavoittelemiaan kiristyksiä maahanmuuttopolitiikkaan.

Tidö-hallitus pyrki kohentamaan erityisesti ruotsalaisen yhteiskunnan turvallisuutta. Rikosoikeudellisen vastuun ikäraja laskettiin ja karkotuksia kiihdytettiin, kriitikoiden mukaan liikaakin.

Tidö tuotti tulosta

Kiistatta tulosta tuli. Tidön valtakaudella ampumiset puolittuivat. Kulu-

van vuoden tammikuu oli ensimmäinen kuukausi sitten maaliskuun 2018, jona yhtään ruotsalaista ei ammuttu hengiltä.

Myös maahanmuuttopolitiikkaa kiristettiin tuntuvasti. Ruotsissa aloitettiin muun muassa paluumuutto-ohjelma ja kansalaisuuden ehtoja tiukennettiin. Työperäisen maahanmuuton tuloraja kaksinkertaistettiin. Turvapaikanhakijamäärät saatiin alhaisimmalle tasolle vuosikymmeniin.

Vahvan talouden ansiosta hallitus on myös kyennyt alentamaan polttoaineverotusta sekä väliaikaisesti myös ruoan alvia. Samaan aikaan sosiaaliturvaa on muutettu velvoittavammaksi ja sen saamisen ehtoja on kiristetty.

Laiskan kampanjan villi loppukiri

Vaikka hallituksen toimeenpanemalla rikoslainsäädännön ja maahanmuuttolain täyskäännöksellä on ollut laaja tuki, myös sosiaalidemokraateilta, Tidö-puolueita ei palkittu vaaliurnilla. Oikeistoblokki teki kuitenkin hurjan loppukierroksen.

Hallituksen alhaisen gallup-kannatuksen rohkaisemana vasemmistopuolue piti vaalivoittoaan itsensä selvyytenä vielä elokuun alussa.

Vasemmistoblokki olikin tukevassa 10 prosentin johdossa.

Etumatka kuitenkin suli syksyn tullen. Vaalit näyttävät ratkeavan jälleen alle prosentilla äänistä, samoin kuin vuonna 2022, jolloin oikeisto- ja vasemmistoblokin tuloksissa oli vain vajaa prosentin ero – sillä kertaa oikeiston eduksi.

Näihin vaaleihin tultaessa oikeistoblokkia alkoi ennen kaikkea jännittää liberaalien kohtalo. Puolue kun uhkasi jäädä neljän prosentin äänikynnyksen alle ja pudota siten kokonaan valtiopäiviltä. Ruotsidemokraattien vaalitappio – jota ei ollut näkyvissä mielipidemittauksissa ennen vaaleja – saattoikin johtua taktisesta äänestämisestä. Ilman liberaalipuoluetta ei olisi ollut mitään mahdollisuutta oikeistoblokkiin eikä siten myöskään ruotsidemokraattisen hallitusohjelman toteuttamiseen, joten osa ruotsidemokraattien äänestäjistä kenties vaihtoi viime hetkellä liberaaleihin.

Ruotsalaiset vastustavat maahanmuuttoa

Mitä Ruotsin vaalitulokset sitten oikeastaan tarkoittaa? Ruotsidemokraattien laskua on selitetty edellä mainitulla liberaalien taktisella äänestämisellä.

Tietyillä alueilla maahanmuuttajat äänestivät vasemmistopuolueita jopa yli 90-prosenttisesti.

jolloin SD:n äänestämistä ei nähty enää yhtä kriittisenä kuin 4 vuotta sitten, Lith pohtii.

Myös sellaiset pienpuolueet kuin Vaih-toehto Ruotsille (Alternativ för Sverige) ja Örebro-puolue edustavat tiukan kansallismielistä politiikkaa. Niiden saat- äänet eivät läheskään riittäneet valtiopäiväpaikkoihin. Oikeistopuolueille suunnattuina ne olisivat kuitenkin saat- taneet riittävä oikeistoenemmistön muo- dostamiseen. Tämän vaalimatematiikan vuoksi ruotsidemokraattien kansan- edustaja **Josef Fransson** vauhkootui- kin haukkumaan pienpuolueäänestäjät älyltään rajoittuneiksi.

Örebro-puoluetta seurattiin vaali- en alla tarkoin. **Markus Allardin** johta- ma pienpuolue yhdistää ääri-vasemmis- tolaisen talouspolitiikan tiukkaan kansallismie- lisyteen – linja, joka muistuttaa **Sahra Wagenknechtin** BSW-puoluetta Saksas- sa. Mieli- pidemittauksis- sa Örebro-puolue näytti yltävän jopa valtiopäivil- le saavuttamalla 12 pro- senttia äänistä vaalipi- rissään. Valtiopäivävaaleissa suosio ei realisoitunut, mutta samaan aikaan jär- jestetyissä kuntavaaleissa puolue sai yli 17 prosentin kannatuksen. Suosio kertoo huolesta, jota väkivaltainen monikult- tuurisuus herättää myös vasemmistolai- sissa piireissä.

Ruotsin moskeijat ja imaamit tekivät vasemmiston vaalityötä.

Muslimit saattoivat ratkaista

Näyttää joka tapauksessa siltä, että Ruotsi saa seuraavaksi **Magdalena Anderssonin** johtaman punavihreän hal- lituksen. Mukaan ei sentään noussut is- lamistinen Nyans-puolue, joka oli viime vaaleissa suurin valtiopäivien ulkopuo- llelle jäänyt puolue. Nyansin tulos ro- mahti lähes nollaan, ja turkkilaiseen ää- rioikeistoon kytketty puheenjohtaja **Mikail Yüksel** ilmoitti heti erostaan.

Muslimien äänet lienevät menneet Ny- ansilta melko vähentämättöminä vasem- mistopuolueille. Ruotsin moskeijat ja imaamit tekivät vasemmiston vaalityötä kampanjoimalla Tidö-hallitusta vastaan.

Tutkimusten mukaan jopa 60 prosent- tia maahanmuuttajista äänestää sosiaa- lidemokraatteja. Vasemmisto tiedostaa tämän ja kampanjoi jo totuttuun tapaan arabiaksi.

Kun Ruotsissa on muslimiväestöä ar- violta miljoona, heidän äänensä pai- naa. Kun vaalit ratkeavat jälleen pienellä marginaalilla, voi hyvin käydä niin, että Ruotsin seuraavan hallituksen valitsivat muslimit.

Tähänkin liittyy mielenkiintoinen vaa- limatemaattinen havainto. Tidö-halli- tuksen kaudella on myönnetty Ruotsin kansalaisuus noin 200 000 maahan- muuttajalle. Heistä noin 137 000 on ää- nestysikäisiä. Jos vasemmistoblokin kannatus maahanmuuttajien keskuu- dessa on arviolta 70 prosenttia, Tidö on hallituskautensa aikana antanut äänioi- keuden noin 100 000 vasemmistoblokin äänestäjälle. Jos siitä vähennetään oi- keistoblokkia teoreettisesti äänestävät, on ”äänestäjäperustaisen maahanmuu-

ton” nettoetu silti vasemmistoblokillä noin 60 000 äänestäjää.

Toki he eivät kaikki vaivaudu vaali- uurnille, koska maahanmuuttajien ää- nestysaktiivisuus on kantaväestöä mata- lampi, mutta jo puolet tuosta määrästä riittää ratkaisemaan nämä vaalit.

Tulossa hankalat hallitusneuvottelut

Vaikka punavihreä blokki nousikin voittoon, edessä ovat hankalat hallitus- neuvottelut. Vasemmistopuolue on vaa- tinut ministerisalkkuja, mutta keskusta on puolestaan julistanut, ettei se läh- de vasemmiston kanssa samaan halli- tukseen.

Sitäkin mahdollisuutta on väläytel- ty, että keskusta siirtyisi oikeis- toblokkiin ja osaksi Tidö-yhteis- työtä. Ruotsidemokraatit on jo ilmaissut luopuvansa vaatimuk- sestaan ministerisalkkuihin, jos vain oikeistohallitus saadaan ai- kaan keskustan kanssa.

Keskusta on tosin julistanut ruotsidemokraatit itselleen yhtä sietämättömiksi kuin vasemmis- tonkin. Toki jää nähtäväksi, mit- kä puheet ovat olleet vaalitaktista kovi- telua ja mistä linjoista pidetään aidosti kiinni. Ruotsidemokraatit on jo jousta- nut, ehkä joustaa keskustakin – vaan mi- hin suuntaan?

Yksi vaalikampanjan aikana arvuuteltu jokerivaihtoehto olisi nykyiset blokkira- jat särkevä nelikko sosiaalidemokraatit, keskusta, ympäristöpuolue ja kristillis- demokraatit. Länsinaapurissamme blok- kipoliittikka on kuitenkin tiukassa, eikä rintamalinjojen hajoamiseen yleises- ti uskota.

Ruotsin tieltä Tanskan kaistalle?

Mikäli Magdalena Anderssonista tu- lee pääministeri, on kiinnostavaa nähdä, ryhtyykö hän purkamaan Tidö-hallituk- sen aikaansaamaa paluumuutto-ohjel- maa ynnä muuta maahanmuuttopoli- tiikan järkiperaistämistä. Andersson on kyllä luvannut jo kauan sitten, ettei Ruotsissa enää koskaan palata avoimien rajojen politiikkaan.

Jos demaripäällikön sana pitää, on mielenkiintoista seurata, vaikuttaako se Suomen sosiaalidemokraattien maahan- muuttolinjaan. Suomessahan demarit ajavat edelleen kansan tahdon vastais- ta politiikkaa ja himoavat maahan- muuttajia kymmenien tuhansien vuosi- vauhdilla – mitä nyt vaalien lähestyessä julkaistaan uusia ”kireitä” maahanmuut- tolinjauksia, joissa ei tarkasti ottaen lu- vata oikeastaan kiristää yhtään mitään.

Muuttuisiko linja, vaikka Ruotsissa jat- kettaisiin tiukkaa maahanmuuttopoli- tiikkaa sosiaalidemokraattien johdolla? Jatkaisivatko suomalaiset sosiaalidemo- kraatit sinnikkäästi Ruotsin tiellä, vaika jo itse Ruotsikin vaihtaisi Tanskan kaistalle?

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Monikulttuurinen demariväki juhlii vaalivallojaisissa.

Lisäksi maltillinen kokoomus ja so- siaalidemokraatit ovat omaksuneet ruotsidemokraattien maahanmuut- tokriittisyyttä, mikä on saattanut syödä ruotsidemokraattien suosiota. Ainakaan mitään kansallismielisen politiikan hyl- käystä Ruotsin vaalitulos ei missään ni- messä tarkoita.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmän ulkopoliittikan asiantuntija **Mikael Lith**

arvioi, että ruotsidemokraatit on saatta- nut vaaleissa joutua maksamaan onnis- tumisistaan.

- Tidö-hallituksen tiukka kriminaa- li- ja maahanmuuttopolitiikka vaikut- ti suoraan siihen, ettei Ruotsin lehdissä ole enää päivittäin uutisia jengien am- pumisista tai kranaatti-iskuista. Turval- lisuustilanteen rauhoittuminen saattoi vaikuttaa osaan ruotsalaisäänestäjistä,

Asiantuntijat tulkitsevat valtiopäivävaalien viestin Suomen puolueille

Ruotsissa demarit vuotivat laitavasemmalle

Ruotsin valtiopäivävaalien tulos oli vielä tätä kirjoitettaessa aavistuksen epävarma. Professorit Markku Jokisipilä ja Johan Strang olivat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että tiukasta tuloksesta voidaan löytää signaaleja myös ensi kevään eduskuntavaaleja silmällä pitäen. Suomen ja Ruotsin poliittisilla kentillä on paljon yhteistä – joskin myös merkittäviä eroavuuksia.

Ruotsin valtiopäivävaalien jälkeisenä keskiviikkona myöhästyneiden ja ulkomailla annettujen äänten laskenta oli vielä kesken. Tulos näytti kuitenkin selvältä: valta vaihtuu Ruotsissa sosiaalidemokraattien johtamalle punavirheelle blokille.

Vaaleja on seurattu Suomessa tarkkaan. Voiko Ruotsin vaalitulos vihjata joltain ensi kevään eduskuntavaalien lopputulemasta?

Turun yliopiston poliittisen historian professori ja eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja **Markku Jokisipilä** nostaa erityisen kiinnostavana ilmiönä esiin Ruotsin sosiaalidemokraattien vuotamisen vasemmalle.

- Demarit oli suurin puolue, mikä on Ruotsissa normaalitila, mutta kannatus oli historiallisen alhainen. Heidän vaalivoittonsa oli siis vähän kaksiteräinen miekka, Jokisipilä toteaa.

Vasemmistopuolue vuorostaan menestyi. Keskustavasemmisto vaikuttaa siis Jokisipilän mukaan menettävän kannattajia laitavasemmalle. Käykö Suomessa samoin? Sellainen pelko voisi houkuttaa **Antti Lindtmania** maalailemaan eduskuntavaaleista pääministerivaalit samaan tapaan kuin **Sanna Marin** vuonna 2023.

- Vasemmistoliiton kannatushan on ollut tuoreissa mielipidemittauksissa palaamassa sinne 1990-luvun tasolle, kun puolue oli vasta perustettu ja hyötyi vielä SKDL:n kannatuksesta, Jokisipilä sanoo.

Kohti blokkipoliittikkaa?

Helsingin yliopiston Pohjoismaiden tutkimuksen professori **Johan Strang** huomauttaa, että Suomessa on ollut jo kaksi hallituskautta käytännössä samat hallituspuolueet kuin länsinaapurissa. Ainakin tämä ilmiö puhuisi siis tulosten verrannollisuuden puolesta.

Suomen ja Ruotsin poliittisia järjestelmiä erottaa tietysti blokkipoliittikka. Ruotsissa ei käytännössä voida muodostaa hallituksia, joissa olisi sekä oikeisto-

laisia että vasemmistolaisia puolueita.

Johan Strangin mukaan blokkipoliittikka on ollut Ruotsin hallitusneuvottelujen keskeisin ongelma jo useammissa vaaleissa. Vuonna 2018 hallitusneuvottelut kestivät peräti 137 päivää. Myös puolueiden ideologisuus ja kompromissittomuus hankaloittaa neuvotteluja. Ruotsalaisissa puolueissa ei ole samalaista pragmaattisuutta kuin Suomen puoluekentällä.

- Meillä on olemassa vanha aseveliyhteistyö kokoomuksen ja sosiaalidemokraattien välillä. Ruotsissa pitäisi olla sotatila, että maltillinen kokoomus ja demarit voisivat olla yhdessä hallituksessa, Strang sanoo.

Sekä Strang että Jokisipilä ovat kuitenkin havainneet merkkejä blokkiuminesta myös Suomessa. Jokisipilä muotoilee asian niin, että Suomessa on yhä enemmän mahdollisuuksia hallitusyhteistyön akseleita, julistettiin niiden mahdollisuutta ääneen tai ei. Monet kuitenkin ilmoittavat, kenen kanssa ei ainakaan leikitä.

- **Paavo Lipposen** satteenkaarihallituksen taapaista ei tulla Suomessa näkemään, Jokisipilä naurattaa.

Ruotsidemokraattien menetetty monopoli

Merkittävää Ruotsin valtiopäivävaaleissa oli ruotsidemokraattien kannatuksen poikkeuksellinen lasku. Povaako se vaalitappiota myös perussuomalaisille? Professorit eivät vielä sanoisi niin.

Ruotsidemokraattien ja perussuomalaisten tilanteissa on se merkittävä ero, että Ruotsissa myös maltillinen kokoomus ja sosiaalidemokraatit ovat omaksuneet kriittistä suhtautumista maahanmuuttoon. Sekä Strang että Jokisipilä pitävät sitä merkittävänä tekijänä ruotsidemokraattien tappion taustalla.

- Ruotsidemokraatit ovat menettäneet monopolinsa. Trendihän on tullut Tans-

Monet ilmoittavat, kenen kanssa ei ainakaan leikitä.

”Vuonna 1990 Suomessa oli 25 000 maahanmuuttajataustaista ihmistä. Nyt heitä on 700 000.”

kasta, missä sosiaalidemokraattien **Mette Fredriksen** omaksui Tanskan kansanpuolueen linjan, Strang sanoo.

- Siinä on tapahtunut samankaltainen ilmiö kuin monessa maassa vihreiden kohdalla, että muut puolueet ovat omaksuneet ekologiset teemat ohjelmiansa ja vihreiden kannatus on siitä kärsinyt, Jokisipilä vertaa.

SDP:n linjanmuutos ei ole uskottava

Maahanmuuttokriitikillä on nyt Jokisipilän mukaan ”valtavirtaistumisen painetta”. Suomessa tämä näkyy esimerkiksi SDP:n tuoreissa maahanmuuttolinjauksissa, joita Jokisipilä ei kuitenkaan vielä pidä uskottavana suunnanmuutoksena.

- Tämä puhe oli niin totutusta linjasta poikkeavaa, että kestää vielä kauan ennen kuin SDP:n kriittinen suhtautuminen maahanmuuton ongelmiin on uskottavaa.

Jokisipilän mukaan linjaus oli kuitenkin merkki siitä, että myös poliittisen jakolinjan vasemmalla puolella on herätty. Maahanmuuton ongelmista pitää pystyä puhumaan.

- Kun Suomessa on 700 000 maahanmuuttajataustaista ihmistä, joiden joukossa tiettyjen ryhmien työllisyys, koulutus ja rikostilastot ovat huonolla

tolalla, on kiistaton tarve tehdä asioita toisella tavalla. Yhteiskuntana meillä pitäisi olla näihin ilmiöihin vastauksia, Jokisipilä summaa.

Yhteiskunnan suurimpia mullistuksia

Markku Jokisipilä muistuttaa, kuinka valtavasta mullistuksesta Suomeen kohdistuneessa maahanmuutossa onkaan kyse.

- Suomessa oli vuonna 1990 25 000 maahanmuuttajataustaista ihmistä. Nyt heitä on 700 000, yli 10 prosenttia väestöstä. Tämä on yksi suomalaisen yhteiskunnan suurimmista muutoksista viime vuosikymmeninä.

- Kun **Jussi Halla-aho** kirjoitti Scripta-blogia, häntä syytettiin panikoinnista, koska maahanmuuttajia oli Suomessa niin vähän. Se ei ole enää uskottava vastalause.

Maahanmuuttajat eivät ole ainoastaan politiikkatoimien kohde vaan myös alati merkittävämpi äänestäjäryhmä. Ruotsin tiukat vaalit saattoivat peräti ratketa maahanmuuttajaaaniin.

- Jos nyt esimerkiksi kuvitellaan, että Ruotsin vasemmistoblokkilta otettaisiin pois maahanmuuttajataustaisten äänet, se voisi riittää keikauttamaan tuloksen oikeistoblokin voitoksi, Jokisipilä pohtii. Jokisipilän mukaan ilmiö ei ole Suo-

Vasemmistopuolueen puheenjohtaja Nooshi Dadgostar imuroi maahanmuuttajien äänet.

messa tulevaisuutta vaan tätä päivää.
- Kaikissa isoissa kaupungeissa valittiin edellisissä kunta- ja aluevaaleissa suunnilleen samassa suhteessa maahanmuuttajataustaisia edustajia kuin kaupungeissa oli maahanmuuttajataustaisia asukkaita. Tämä tulee näkymään myös eduskuntavaaleissa.

Ennusteena ankeutuskilpa

Ainakin yksi merkittävä ero ensi kevään eduskuntavaaleilla ja Ruotsin valtiopäivävaaleilla on: taloustilanne. Suomessa on hälyttävät työttömyyslukemat ja kroonisen alijäämäinen budjetti, kun taas länsinaapurin talous kasvaa ja työllisyystilanne on parempi.

- Suomen eduskuntavaaleista on odotettavissa enemminkin ankeuttamiskilpailua, Markku Jokisipilä ennustaa.

- Ruotsissa voidaan luvata, että parannetaan asioita. Täällä luvataan, ettei leikata – tai jopa että leikataan, Johan Strang summaa.

Iloisesta taloustilanteesta huolimatta Ruotsissa käytiin vaalikampanjaa happamissa tunnelmissa. Strangin mukaan Ruotsi on todella jakautunut, mikä näkyy jo useamman vaalien täpärästä lopputuloksesta. Näissäkin valtiopäivävaaleissa

Helsingin yliopiston Pohjoismaiden tutkimuksen professori Johan Strang.

Turun yliopiston poliittisen historian professori ja eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja Markku Jokisipilä.

ilmapiiri oli Strangin mukaan kireä, jopa ilkeä.

- Demarit pelottelivat ruotsidemokraateilla ja moderaatit vasemmistolla. Ei jaettu samaa maailmankuvaa, vaan syytettiin toista osapuolta paikkansapitämättömistä tiedoista. Se oli outoa pohjoismaisittain ja huolestuttavaa demokratian kannalta, Strang kuva.

Kränä ei ole pelkästään blokkien välillä. Tulevien hallitusneuvottelujen kannalta punavihreän blokin pahimmat ristiriidat liittyvät keskustaan ja vasemmistoon. Vasemmisto on vaatinut hallituspaikkoja. Keskusta taas on ilmoittanut, ettei yhteistyö vasemmiston kanssa tule kuulonkaan. Mutta ilman molempia ei saada aikaan punavihreää hallitusta.

Strang veikkaa hallitusneuvotteluista äärimmäisen vaikeita ja uskoo myös **Ulf Kristerssonin** joutuvan yrittämään – tosin turhaan. Todennäköisimpänä Strang pitää punavihreää Tidö-kuviota: vasemmisto tukipuolueeksi vähemmistöhallitukselle, jossa istuvat sosiaalidemokraattien lisäksi keskusta sekä ympäristöpuolue.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

KOLUMNI

Perussuomalaiset, näyttää hyvältä

HALLITUSKAUSI on ollut vaikea. Talouden aneemisuus, kerta kerran jälkeen kasvava säästötarve ja huonontuvat työllisyysluvut ovat vaikeuttaneet etenemistämme. Ukrainan sota, suljettu itäraja, **Trumpin** tullit, Saksan ja muun Euroopan talouden alakulo ja viimeisimpänä Hormuzin taistelut ovat ulkoisesti hyvin kielteisesti vaikuttavia tekijöitä. Niille me emme voi mitään.

Vaikka luottamus tekemiseen on ollut vahva, välillä on meinannut usko loppua, kun mitään hyvää ei tahtonut kuulua. Ja aina joku uusi ongelma. Eikö edes Yhdysvaltain presidentti voisi välillä keskittyä korjaamaan oman maansa asioita?

Nyt, ensimmäistä kertaa koko kaudella, moni asia näyttää kuitenkin paljon valoisammalta. Suomen talous kasvaa vuosikausien jälkeen ensimmäistä kertaa hyvin laaja-alaisesti. Positiivisia uutisia saadaan joka viikko. Kotitalouksien ja yritysten luottamus vahvistuu, maahan tulee investointeja, vienti vetää. Työllisyyden oletetaan lähtevän paranemaan talouskasvun myötä. Startup-kentällä menee todella vahvasti, ja suomalaiset innovaatiot leviävät maailmalla. Vain tällä yksityisen sektorin kasvulla ja vahvistuvalla luottamuksella maahan saadaan lisää työtä ja lisää hyvinvointia.

On päivänselvää, että hallitus on tehnyt asioita oikein. Isojen säästöurakoiden keskellä olemme onnistuneet tekemään kasvuja tukevia ja edesauttavia toimia. Kokonaisveroaste laskee, ja työhön ja yrittämiseen on kyetty tekemään merkittäviä kevennyksiä. Ilman autoilun historiallisia veronkevennyksiä ja tiukasta ilmastopoliitikasta löysäämistä polttoaine maksaisi vielä paljon enemmän. Tiedättehän opposition linjan – veronkevennykset peruttava ja uudella veromoukarilla päähän.

Tietenkin olisi mukavaa, jos hallituksessa voisimme tehdä vielä enemmän, mutta tosiasiat on tunnustettava: liikkumavaraa julkisessa taloudessa ei ole. Tulevan kauden noin 10 miljardin säästöt ovat vielä suuremmat kuin tällä kaudella tehdyt, ja veronkevennyksvara saa käytännössä vain säästämällä lisää. Hyvä talouden vire auttaa säästöurakassa, ja leikkaustenkin tekeminen talouskasvuun on aina helpompaa kuin laskusuhdanteeseen. Mutta hirveä urakka se tulee olemaan.

Haasteet eivät todellakaan siis ole loppumassa, mutta nyt näyttää paremmalta – niinpä tässä vaiheessa jokainen perussuomalainen, niin eduskunnassa kuin kentällä, voi kiittää itseään. Kiitos siis teille ja meille, että jaksomme johdonmukaisesti pysyä oikealla tiellä, luottaa valittuun linjaan ja ottaa myrskyjä (ja sontalähtöksiä) vastaan. Oppositiossa on helppoa huudella ja kerätä pisteitä sieltä täältä, mutta nyt perussuomalaiset on osoittanut olevansa myös hallituspuolue.

Paremmalta ei näytä vain Suomen taloudessa ja monella muullakin sektorilla, vaan myös perussuomalaisten kannatuk-

sessä. Gallupien perusteella kannatuksemme on samassa kuin se oli tähän aikaan vaalikautta oppositiossa. Tietenkään mennyt ei ole takuu tulevasta ja työtä pitää vain jatkaa yhä kovemmin, mutta se on hyvä todeta, että hallitukseen meno ei todellakaan tällä puolueella tarkoita syökyä pohjalle – puhumattakaan koko eduskuntaryhmän hajoamisesta, kuten tapahtui edellisellä hallituskaudella. Vanha kuvitelma siitä, että kokoomuksen kanssa hallituksessa oleminen on yksiselitteinen tappio kumppaneille, ei pidä paikkaansa.

Perussuomalaisena on helppoa olla. Kun tietää, mitä on ja mitä tavoittelee, kestää vaikeimmatkin ajat. Meillä on selkeä etenemistapa, meillä on tärkeimmät asiat, meillä on johdonmukaisuus ja hyvät perustelut – ja mikä tärkeintä, politiikan perusslangin mukaisesti persun perse kestää merivettä. Meistä on tullut valtionhoitajapuolue, ja kaikki taitavat sen tietää myös puolueen ulkopuolella, joskaan eivät kehtaa sanoa. Ja samaan aikaan olemme Suomen ainoa oikea vaihtoehto maahanmuuttopoliitikassa ja monessa muussakin.

Hallitus tekee hommia viimeiseen päiväänsä asti. Samalla me perussuomalaiset menemme luottavaisesti kohti huhtikuun eduskuntavaaleja. Maailman myrskyt eivät lopu, ja ongelmia riittää ratkottavaksi kotimaassa ensi kaudellakin. Jos jonnain päivänä itsetunto on vähän kateissa ja mietit, että mitäköhän järkeä tässä on – anna hetki sille ajatukselle, että perussuomalaiset ei olisikaan seuraavassa hallituksessa.

Se on nimittäin pelottava ajatus.

Pidetään siis isänmaa sydämessä ja ollaan sinnikkäitä. Mars, eteenpäin – uudet hommat odottavat!

RIIKKA PURRA
PERUSSUOMALAISTEN
PUHEENJOHTAJA

Opetusministeri vähättelee todellisia syitä

Maahanmuutto laskee Suomen Pisa-tuloksia

Vuonna 2025 toteutetun Pisa-tutkimuksen tulokset julkaistiin syyskuussa. Heikentyneet tulokset kantavat edistysuskovaisuuden, uudistushulluuden, digitalisaation ja pakotetun monikulttuurisuuden karua satoa. Vaikka opetusministeri Anders Adlercreutz muuta väittää, maahanmuutto on merkittävä syy oppimistuloksien heikkenemisen taustalla.

Lukutaidossa ja matematiikassa Suomen tuoreet Pisa-tulokset ovat heikentyneet entisestään, matematiikassa jopa voimakkaammin kuin OECD-maissa keskimäärin. Viimeisten 20 vuoden aikana Suomen tulokset matematiikassa ovat laskeneet osallistujamaista eniten.

Luonnontieteissä Suomen tulos ei sentään laskenut, mutta 20 vuoden aikana on tapahtunut hurja romahdus. Parhaiden osajien määrä on vähentynyt kolmanneksella. Samaan aikaan jo joka viides on heikko osaja. Sellaiseksi määritellään oppilas, jolla ei ole valmiuksia jatko-opintoihin tai ”täysipainoiseen osallistumiseen yhteiskunnassa”.

Maahanmuuttaja- ja maahanmuuttajataustaiset oppilaat suoriutuivat kantaväestöstä huomattavasti heikemmin kuin matematiikassa, luonnontieteissä kuin lukutaidossakin. Kantaväestön ja maahanmuuttajaoppilaiden ero pieneni mutta säilyi, kun huomioitiin sosioekonomisen taustan ja kotikielen vaikutus tuloksiin.

Sisu kaulassa

Kuohuttavin tulos oli suomalaisten oppilaiden vetelyys. Suomessa oli kaikista osallistujamaista vähiten oppilaita, jotka vastasivat yrittävänsä entistä kovemmin, jos tehtävä alkaa tuntua haastavalta.

Mediassa myös rummutettiin sitä, kuinka köyhistä ja varakkaista taustoista tulevien oppilaiden väliset erot kaivatuihin. Tämä ei kuitenkaan tarkoittanut koulutuksen tasa-arvoistuneen vaan osaamisen romahduksen olevan niin vakavaa, ettei edes vauras kotitautta enää suojaa lapsia siltä.

Ainakin yksi kiistattoman myönteinen tulos tutkimuksesta löytyi. Kiusaamista on suomalaisissa kouluissa vähemmän kuin vuonna 2018 ja OECD-maissa keskimäärin.

Samoin oli ilahduttavaa, joskin kummallista, että digilaitteiden aiheuttaman häiriön koettiin vähentyneen merkittävästi, vaikka mobiililaitteiden käyttöä koulussa rajoittava lainsäädäntö tuli voimaan vasta vähän tutkimuksen aineistonkeruun jälkeen. Ehkä nuoret tiesivät vastatessaan tulevasta lainsäädännöstä ja halusivat tällä tavoin osoittaa mieltään kieltoa vastaan?

Kahden vuosikymmenen mahalasku

Suomen Pisa-tulosten pitkä kaari on lohdutonta tarkasteltavaa. Kun vuonna 2003 Suomi oli OECD-maiden paras kaikilla tutkituilla osa-alueilla, sittemmin olemme pudonneet kauas kärjestä. Yhdessäkään aineessa emme mahduneet enää edes kymmenen parhaan osallistujamaan joukkoon.

Toki moni muistuttaa siitä tosiasia, että Suomi on tuloksissa edelleen OECD-maiden keskiarvon yläpuolella. Lohtu on laiha, koska taso on laskenut kaikissa OECD-maissa. Sitä paitsi sijoituksemme lasku kertoo, että meillä tulokset laskevat jyrkemmin kuin muilla. Eikä huoletuttavinta kuitenkaan ole minkään tietyn vuoden tulos vaan pitkän aikavälin kehityssuunta, joka on hyttävän selvä. Suomen tulokset ovat laskeneet jo kaksi vuosikymmentä.

Kyseisellä ajanjaksolla koulut on digitalisoitu väkisin. Monet opettajat pitävät digitalisaatiota kuitenkin merkittävänä syynä oppimistulosten romahdukselle. Vuonna 2022 41 prosenttia suomalaisoppilaista koki digilaitteiden häiritsevän heidän keskittymistään matematiikan tunneilla.

Perussuomalaisten ajamana on onneksi saatu kännykkäkielto peruskoulujen oppitunneille, mutta paljon vielä riittää tekemistä 2000-luvun päättömien kouluuudistusten purkamisessa. Ne ovat luultavasti keskeisin syy kurjistumiskahden vuosikymmenen taustalla.

Tutkimusjohtajan näkemys on selvä: jos maahanmuuttajaoppilaita ei olisi ollenkaan, niin osaamisen keskiarvo olisi korkeampi.

Koulueliitin uudistushulluus

Suomalaisen koulumaaailman eliitin on riivannut edistysideologia, jonka mukaan kaikki uusi on itsestään selvästi parempaa kuin vanha. Tämän uudistushulluuden ajamana kouluissa on vaihdettu kirjat, kynä ja paperi digiloikkiin, ”ilmiöoppimiseen” sekä avoimiin opetustiloihin.

Myös oppilaiden itseohjautuvuutta ja inklusiota on korostettu ilmeisen liikaa. Kauniiden ajatusten seurauksena oppilaat eivät ole saaneet tarvitsemaansa tukea. Kuten Perussuomalainen nuorisotesti vuoden 2022 Pisa-tuloksista: uudistuksilla on yritetty korjata sellaista, mikä ei ole ollut rikki.

Sanna Marinin hallitus haistatti pitkät näille huolille eikä peruuttanut epäonnistuneita uudistuksia. Sen sijaan lisättiin pakkoruotsin opetusta. Vieläkään ei ole vakavoiduttu, kun Helsingin vihervasemmisto puuhaa sukupuolityöpajoja pakollisiksi samaan aikaan kun Pisa-tulokset ovat syöksylaskussa.

Hattaranvärisen ideologiaan kuuluu luonnollisesti myös kaiken aukto-

riteetin ja arvostelun vieroksuminen. Pisa-päällikkö **Andreas Schleicher** kuitenkin vaati opettajien arvovallan palautusta jo edellisen Pisa-tutkimuksen jälkeen.

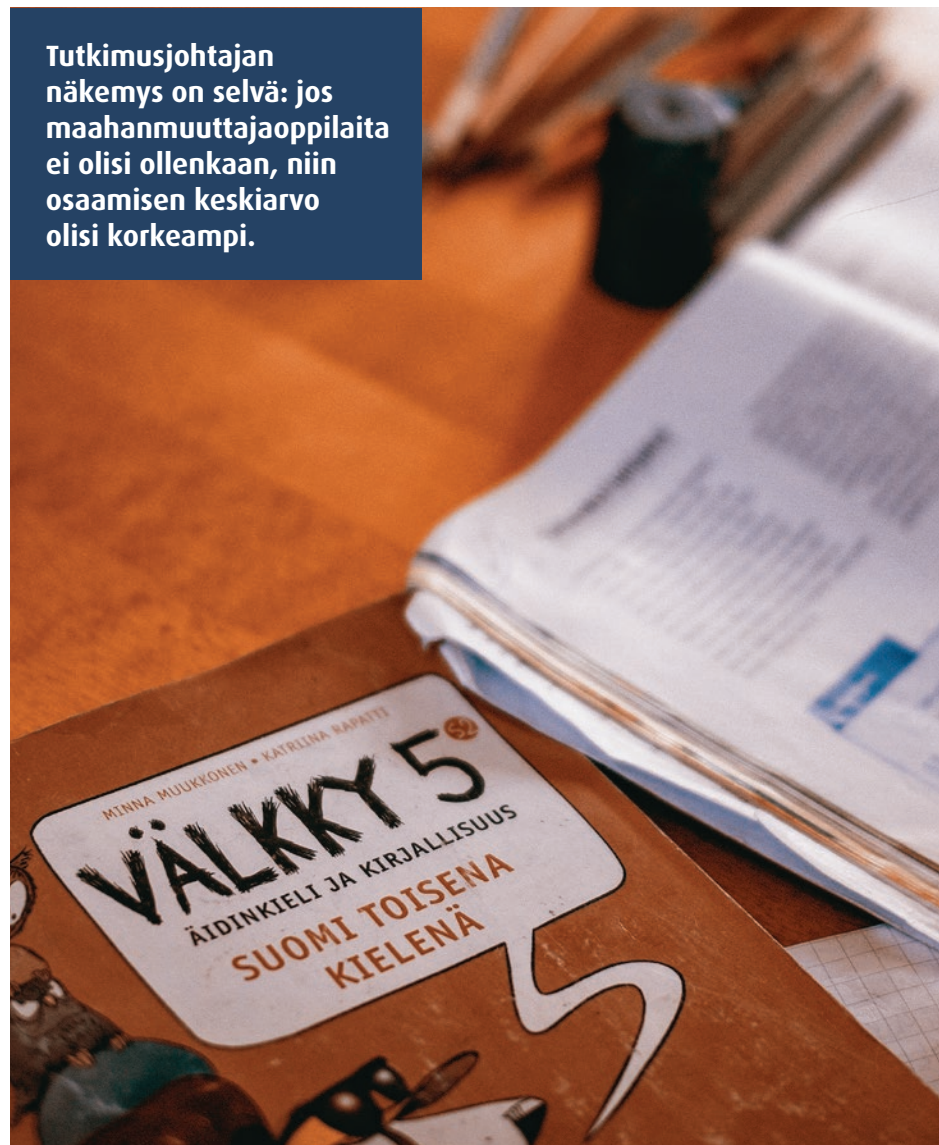
Kirjailija-opettaja **Arno Kotro** on puolestaan kuvaillut, kuinka ilman arvostusta ”ei itse pirukaan olisi pystynyt selvittämään, menikö lapsella koulu hyvin vai huonosti”. Kotron tytär oli sittemmin todennut, ettei oppinut mitään peruskoulun viimeisillä luokilla.

Kyllä, maahanmuutto vaikuttaa

Suomen Pisa-tulosten romahduksesta ei voi puhua rehellisesti puhumatta maahanmuutosta. Monikulttuurisuus on vaikuttanut sekä koulurauhaan että oppilasjoukkoon.

Mielenkiintoista kyllä, tämä tunnustetaan mutkan kautta jopa vihervasemmistossa. Vuonna 2023 vihreiden kansanedustaja ja entinen opettaja **Inka Hopsu** nimittäin selitti Suomen menestyksestä Pisa-menneisyyttä oppilasjoukon yhdenmukaisuudella. Jota ei siis enää ole.

Sen sijaan opetusministeri **Anders Adlercreutz** on viime viikkoina arvostellut poliitikkoja, jotka ovat nostaneet maahanmuuton osasyiksi Suomen Pisa-tulosten laskuun.

Opetusministeri Anders Adlercreutz riensi nopeasti selittämään, ettei maahanmuutolla ole merkittävää vaikutusta Pisa-tulosten heikkenemiseen.

Adlercreutzin mielestä laskevien Pisa-tulosten syynä eivät siis ole maahanmuuttajaoppilaat. Opetusministerin näkemys hämmentää, sillä Pisa-tutkimuksen kansallinen tutkimusjohtaja **Arto Ahonen** on täysin eri linjoilla. Hän kommentoi tuoreeltaan uusia Pisa-tuloksia Suomen medialle.

Tutkimusjohtaja Ahosen näkemys on selvä: jos maahanmuuttajaoppilaita ei olisi ollenkaan, niin osaamisen keskiarvo olisi korkeampi.

Maahanmuuttajataustaisten ja kantaväestön väliset erot ovatkin Suomessa huomattavasti OECD-maiden keskiarvoa suurempia. Ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajataustaisista oppilaista yli 60 prosentilla on heikko lukutaito, kun kantaväestössä osuus on 21 prosenttia. Kyse on siis suuresta erosta.

Yhteinen kieli on opetuksen ehto

Maahanmuuttajataustaisten lasten ongelmia selittää se, että kaikki oppiminen perustuu kieleen. Jopa matematiikassa tarvitaan sanastoa, minkä osaaminen on Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen mukaan peruskoululaisilla heikentynyt 2000-luvun aikana.

Monikulttuurinen yhteiskunta on myös monikielinen yhteiskunta. Sellai-

nessa opettajan aika tuhraantuu opettavan asian sijaan sanojen selittämiseen. Vaikutukset kertautuvat koko maan tasolla ja pitkällä aikavälillä. Pisa-tuloksissa seuraukset näkyvät. Vai olisiko sattumaa, että oppimistulokset kärsivät samaan aikaan kun maahanmuutto on lisääntynyt räjähdysmäisesti?

Maahanmuuttajatausta ei sinällään tee kenestäkään tyhempää. Kyse on yksinkertaisesti siitä tosiasiasta, että jos oppilaiden kielitaito vaihtelee suuresti, opetus muuttuu mahdottomaksi. Tämän tosiasian huomiotta jättäminen on vaarallista ideologisuutta, jonka hinnan maksavat lapset – myös maahanmuuttajataustaiset.

Opettaja ei voi opettaa monella kielellä yhtä aikaa – ei ainakaan kovin hyvin. Suomen laskevat Pisa-tulokset ovat jälleen yksi osoitus siitä, kuinka hyvinvoiva monikulttuurinen yhteiskunta on sula mahdottomuus.

Tutkimusjohtaja peukuttaa osaamistakuuta

Perussuomalaisten vahtivuorolla on saatu kouluihin kännykkäkielto oppitunneille. Perussuomalaisten pitkäaikainen tavoite on saanut kaikkien puolueiden tuen, vaikka sille jopa nauruskeltiin aikaisemmin. Tutkimustulokset ovat kuitenkin vastaansanomattomia. Oppilaat itsekin kokevat laitteiden

häiritsevän opiskelua.

Hallitus on myös lisännyt matematiikan sekä äidinkielen opetusta ja valmistelee osaamistakuuta, joka selkeyttää arviointia ja oppiaineiden sisältöjä. Osaamistakuu varmistaa, ettei luokalta päästä ”armovitosilla” osaamatta oikeasti vähimmäistaitoja. Suomen Pisa-tutkimusjohtaja **Arto K. Ahonen** on kehumut hallituksen aloitetta oikeasuuntaiseksi.

Perussuomalaiset on myös ryhdikkäästi vaatinut kunnianpalautusta ”vanhan ajan” lukutaidolle sekä yksiselitteistä paluuta kynään ja paperiin. Kaikki paukut perustaitoihin eikä pakoruotsiin ja sukupuolisekoiluun. Samoin inklusion ja ilmiöoppimisen kaltaiset surkeiksi todetut uudistukset on pikimmiten peruttava.

Vastahangasta tulee valtavirtaa

Tämän vuoden Pisa-raportissa viitattiin Tampereen ja Helsingin yliopistojen tutkimukseen, jonka mukaan oppilaiden asenteet koulunkäyntiin ja tulevaan urapolkuun ovat muuttuneet kielteisemmiksi. Ellei lapsi usko ahkeran opiskelun johtavan mielekkääseen ja varmaan ammattiasemaan, miksi hän ponnistelisikaan?

Ainakin Pisa-sijoituksiaan petranneessa Virossa opiskelijat suhtautuvat

luottavaisemmin ammatilliseen tulevaisuuteensa. Osansa on varmasti myös virolaisten rakkaudella kirjallisuuteen, minkä useat Suomen medioihin haastatellut virolaiset nostivat esiin.

Ilta-Sanomien haastattelussa virolaisen huippukoulun rehtori kehotti meitä, kohteliaasti mutta selkeästi, himmaamaan uudistushulluutta. Samaa ovat perussuomalaiset esittäneet jo vuosien ajan. Samoin esimerkiksi kolmoistohtori **Aino Saarinen** sekä koulutushistorioitsija **Jari Salmi**. Eriäviä mielipiteitä ei ole kuitenkaan haluttu kuulla.

Tuoreen Pisa-raportin loppusanoissa muistutetaan, kuinka rohkea peruskoulu-uudistus nosti Suomen aikanaan koulutuksen mallimaaksi. Rohkeutta vaaditaan taas. Nykymuotoisen peruskoulun ongelmat täytyy selvittää pohjia myöten, jotta oppimisen alasajo voidaan katkaista. Koulu ei ole saari, vaan on välttämätöntä tarkastella rehellisesti myös koulun ulkopuolisia yhteiskunnallisia muutoksia, jotka ovat romahduksen taustalla.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Kantaväestö muuttaa pois Itä-Helsingistä parempien koulujen perässä

Uudet koulurajat pakottavat perheet liikkeelle

Helsingin kaupunki piirtää itäisen Helsingin koulujen oppilaaksiottoalueiden rajoja uusiksi segregaatiorajaksi. Samalla satojen lasten koulupolku vaihtuu tänä vuonna. Muutos herättää helsinkiläisissä vanhemmissa vastustusta, ja koulushoppailu kiihtyy.

Helsingin kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti maaliskuun lopussa Itäkeskuksen, Myllypuron ja Herttoniemen alueita koskevista muutoksista. Kesäkuussa lautakunta päätti vastaavista muutoksista Mellunkylässä ja Vartiokylässä.

Jatkossa esimerkiksi Puu-Myllypuron omakotitaloalueelta mennään ensimmäiselle luokalle Itäkeskukseen, ei enää lähikouluun Myllypuroon. Sama koskee Herttoniemen itäosan Karhunkaatajan omakotitaloaluetta: sen lasten lähikoulu vaihtuu Herttoniemestä Itäkeskuksen kouluun.

Muutosten todellinen syy ei ole hallinnollinen tai tekninen. Suomeen ja Helsinkiin on otettu vuosikymmenten ajan väkeä, jonka kotoutuminen ei ole onnistunut toivotulla tavalla.

Tulos näkyy nyt Itä-Helsingin kouluissa. Osassa kouluista suomea äidinkielenään puhuvia oppilaita on niin vähän, että opetuskieli ja oppimistulokset kärsivät.

Kaupunki on yrittänyt kaupunkiuudistushankkeen avulla lisätä omistusasumista ja suomenkielistä väestöä näille alueille, mutta rakennushankkeet eivät ole lähteneet käyntiin odotetulla tahdilla. Kun asuntopolitiikka ei ole tuottanut tulosta, katse on käännetty kouluihin – ja lasten pakkosiirtoihin.

Suomenkielisten oppilaiden määrä vähenee

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mukaan Myllypuron koulu on tällä hetkellä niin täynnä, että ruokailujen järjestäminen on hankalaa. Itäkeskuksessa taas oppilasmäärä on laskenut. Koulun suurin haaste on se, että suomea äidinkielenään puhuvia oppilaita on liian vähän.

Neljä vuotta sitten silloinen kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestari **Nasima Razmyar** myönsi, että lähikoulujen rajoja tulisi piirtämään uusiksi myös sosioekonomisilla perusteilla.

Razmyarin oma puolue SDP on ollut kolmen vuosikymmenen ajan rakentamassa maahanmuuttopolitiikkaa, joka on johtanut nyt käsillä olevaan tilanteeseen.

Perussuomalaiset varoittivat jo vuosia sitten, mihin hallitsematon maahanmuutto ja epäonnistunut kotouttaminen johtavat: siihen, että kaupunki puuttuu lopulta myös koulujen oppilaspohjaan, kun asuinalueiden eriytyminen on edennyt liian pitkälle.

Sekä Puu-Myllypuron että Karhunkaatajan siirtopäätöksen lapsivaikutusten arvioinnissa todetaan, että oppilaspohjan sekoittaminen parantaa heikoimmista taustoista tulevien oppilaiden oppimistuloksia. Tämä kääntää katseen pois todellisesta ongelmasta: siitä, että maahanmuuttopolitiikka on tuottanut alueita ja kouluja, joissa suomen kielen oppiminen ei suju ilman pakkotoimia.

Tavoitteesta – yhdenvertaisista lähikouluista – ollaan laajalti yhtä mieltä. Sen sijaan keino, jolla siihen pyritään, on väärä. Lasten pakkosiirtäminen lähikoulusta muualle ei ratkaise ongelmaa vaan peittää sen.

260 allekirjoittajaa vastustaa

Verkkoadressin, jossa vastustettiin Puu-Myllypuron lasten lähikoulun vaihtoa Myllypurosta Itäkeskukseen, allekirjoitti 260 henkilöä, Helsingin Sanomat kertoo.

Allekirjoittajat näkevät muutoksen uhkana alueen myönteiselle kehitykselle. Pientalovaltaisen Puu-Myllypuron rakentaminen on tuonut vuokrapainotteiselle alueelle lisää omistusasumista.

Adressin mukaan huoltajat ovat huolissaan esimerkiksi koulumatkojen pidentymisestä, turvallisuudesta ja kaveriporukoiden hajoamisesta.

Monet alueella myös ovat olleet tyytymättömiä siihen, miten kaupunki viesti asiasta.

Vastaavaa vastustusta on herännyt Herttoniemessä, jossa muutosta on vastustettu vetoamalla asuntomarkkinoihin ja perheiden ”herttoniemeläiseen identiteettiin”.

Molemmissa tapauksissa vanhemmat ovat kritisoineet kaupunkia huonosta tiedottamisesta ja siitä, että muutokset on runnottu läpi liian nopealla aikataululla. Huoli koskee lasten koulumatkaturvallisuutta, kaverisuhteita ja sisarusyhteistä koulutaivalta.

Asuntomarkkinat reagoivat

Muutos ei jää vain koulujen sisäiseksi asiaksi. Hypo-pankin toimitusjohtaja **Ari Pauna** arvioi, että päätökset siirrelä oppilaita koulusta toiseen näkyvät jo Helsingin asuntomarkkinoilla.

Hyvä tiedostaa. Helsingin asuntomarkkinoilla on kasvava koulupiiririski, Pauna kirjoittaa somekanavillaan ja kuvaa tilannetta, jossa itäisen Helsingin lähiöihin ei enää juuri hakeudu omistus-asujia.

Kytös on looginen: perheet valitsevat asuinpaikkansa yhä useammin lähikoulun mukaan. Lähikoulun vaihtuminen ilman perheen omaa päätöstä muuttaa asunnon houkuttelevuutta ostajan silmissä.

Sama logiikka toimii myös toiseen suuntaan. Kantaväestö välttää muuttamista alueille, joilla vieraskielisten osuus on suuri.

Ainakin neljä perhettä on jo muuttanut pois Puu-Myllypurosta Helsingin koulurajamuutosten takia. Yksi äiti kertoo Ilta-lehdelle muuttaneensa perheensä kanssa Porvooseen, koska lapsi olisi joutunut Itäkeskuksen peruskouluun Myllypuron sijaan.

Tilastot vahvistavat kehityksen

Helsingissä asui vuoden 2024 lopussa noin 140 000 vieraskielistä. Väestö ei jakaudu kaupunginosien kesken tasaisesti. Kaupungin oman segregaatiosu-

rannan mukaan lähes joka kolmas helsinkiläinen asui ”väärällä” alueella, jos maahanmuuttajataustaiset ja muu väestö haluttaisiin jakaa kaupunginosien kesken tasan.

Kaupungin oma tutkimus alueellisesta eriytymisestä vahvistaa saman ilmiön: koulun valinta on yksi keskeinen kannustin tälle liikkeelle.

Käytännössä siis juuri se kehitys, jota kaupunki yrittää koulupiirien uudelleenpiirtämisellä hillitä, on näkynyt jo vuosia asuinalueiden välisessä muutto- liikkeessä. Asuntopolitiikka ei ole purrut ongelmaan, eikä koulupiirien pakkosekoittaminenkaan pure. Juurisyy on maahanmuuton määrässä ja kotouttamisen tasossa, ei kouluissa tai asunnoissa.

Vanhempia ei pidä syyllistää

Kansanedustaja **Ari Koponen** on todennut, ettei hän syyllistä vanhempia siitä, että nämä haluavat lapsensa hyvään kouluun. Syyllinen ei ole vanhempi, joka suojelee lastaan, vaan politiikka, joka on kolmen vuosikymmenen ajan tuottanut kouluja ja asuinalueita, joista on pakko paeta.

Koposen mukaan

"Pääosa ihmisistä ei elä ennakkoluulojen vallassa, vaan näkee, mitä tapahtuu, ja vastaa tähän."

suomalainen yhteiskunta on ollut liian lepsu sen suhteen, mitä maahanmuuttajilta on vaadittu. Jatkossa velvoittavuutta ja vaatimustasoa tulee nostaa.

Vastuu ei siis ole Puu-Myllypuron perheillä, vaan niillä, jotka ovat vuosikymmenten ajan päättäneet maahanmuuton tahdista ja kotouttamisen tasosta.

- Rahan jatkuva kippaaminen ei ole ratkaisu tähän ongelmaan. Itse en syylistä vanhempia siitä, että haluavat lapsensa hyvään kouluun, Koponen sanoo.

Purra varoitti ilmiöstä jo vuosia sitten

Perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** kirjoitti samasta ilmiöstä

Helsingin Sanomissa jo vuonna 2012 - kauan ennen kuin virkakunta suostui myöntämään saman ääneen. Purra kirjoitti tuolloin:

- Mitä enemmän [maahanmuuton aiheuttamat] eriytymisen merkit alkavat näkyä, sitä enemmän kouluja 'shopataan'. Mikäli tämä oikeus evätään, kiihtyy asuinalueiden eriytyminen, kun on yhä oleellisempaa asua 'oikealla' alueella.

- Pääosa ihmisistä ei elä ennakkoluulojen vallassa, vaan näkee, mitä tapahtuu, ja vastaa tähän.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Suomalaislapset kärsivät väestönsekoittamisesta

Koulushoppailu ei ole rasismia vaan järjenkäyttöä

Koulushoppailu on yksi monista pakotetun monikulttuurisuuden seurauksista. Tilanteen aikaansaanut poliittinen eliitti kuitenkin kieltäytyy tunnustamasta virhettään. Suomen valtamedia välttelee kertomasta todellisia syitä ilmiön taustalla.

LAPSIPERHEIDEN muuttoliikettä maahanmuuttajavaltailta alueilta kohti parempia kouluja on viime aikoina pyritty valtamediassa selittämään rasismilla.

Ylen haastattelussa Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen johtava arviointiasiantuntija **Annette Ukkola** totesi koulushoppailusta seuraavaa:

- Kyllähän se voi näyttää rasismilta, jos vältetään nimenomaan sen perusteella, että [koulussa] on paljon S2-oppilaita.

S2-oppilaat ovat oppilaita, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame, ja joiden suomen kielen taito ei anna edellytyksiä suomi äidinkielenä -oppimäärän opiskeluun. Tyypillisesti S2-oppilaat ovat maahanmuuttajataustaisia.

Monilla luokilla ei osata suomea

Koulushoppailun tapauksessa vanhemmat eivät kuitenkaan valikoi koulua oppilaiden ihonvärin vaan oppilaiden kielitaidon perusteella. Vai kuvitteleeko joku, ettei koulushoppailua tapahtuisi, jos Itä-Helsingin kouluissa suurin osa oppilaista puhuisi äidinkielenään norjaa tai puolaa?

Vallitsevaan ajattelutapaan kuuluu usein tekeytyä tyhmäksi edellä mainittujen tosiseikkojen edessä. Niinpä esimerkiksi monikulttuurisuutta vastustavaa politiikkaa haukutaan mediassa rasistiseksi.

Mielipide-eliitin ja mediapapiston mielestä jokainen suomalainen onkin rasisti kunnes toisin todistetaan. Syytömyyden todistaminen on kuitenkin useimmiten mahdotonta - minkä vuoksi

oikeusvaltioperiaatteisiin kuuluu syyttömyysolettama; todistustaakka on syyttäjällä, ei syytetyllä.

Kun syyttömyysolettamasta on antirasistisissa kansantuomioistuimissa luovuttu, rasistiolettama luo maailman, jossa yksilöt ja instituutiot joutuvat jatkuvasti todistelemaan epärasistisuuttaan.

Vihervasemmiston poliitikkojen luoma ongelma

Todellisuudessa koulushoppailu on puhtaasti vihervasemmistolaiten poliitikkojen luoma ongelma. Heidän poliittikkansa on perustunut virheelliseen maailmankuvaan. Useimmat ihmiset kun haluavat elää ja asua kaltaistensa kanssa, jos valinnanvaraa on.

Kun pakotettu monikulttuurisuus ei kuitenkaan näytä toimivan, vasemmistolaiset poliitikot pyrkivät ratkaisemaan tilannetta politiikalla.

Esimerkiksi Espoon SDP:n valtuustoryhmän vetäjä **Helena Marttilan** mukaan "tarvitaan poliittisia toimia väestön sekoittamiseksi".

Vasemmistolaiten poliitikkojen mielestä koulushoppailun syy ei siis ole kurjuuden aikaansaaneissa politiikoissa vaan koululaisten vanhemmissa, jotka reagoivat poliitikkojen aikaansaamaan tilanteeseen juuri sillä tavoin kuin valtiovarainministeri **Purra** ennusti jo vuonna 2012.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVA LEHTIKUVA

Hallitus suitsii opiskelijoiden
perheen yhdistämistä ja sosiaaliturvan
hyväksikäyttöä

Opiskelijaturismi ja hämärä bisnes loppuvat viimein

Hallitus kiristää selvästi kansainvälisten opiskelijoiden maahanmuuttoa ja perheen yhdistämistä, koska aiempi Sanna Marinin hallituksen vapauttama järjestelmä johti hyväksikäyttöön, hämärään liiketoimintaan ja sosiaaliturvan väärinkäyttöön. Opiskelijan oleskelulupaan on jatkossa tulossa myös kielitaitoedellytys.

Syyskuun alussa eduskuntaan saapunut lakiesitys kiristää maahanmuuttopolitiikkaa entisestään, ja uudistus tuo vihdoin rotia kansainvälisten opiskelijoiden tuomiin ongelmiin ja järjestelmän hyväksikäyttöön. Opiskelijamaahanmuuton kiristyksillä lisätään ulkomaalaisiin opiskelijoihin kohdistuvia vaatimuksia ja selkeytetään muun muassa Suomessa vaadittavan toimeentulon tarkkaa euromäärää.

Lakiesityksellä hallitus esittää opiskelijan perheen yhdistämiseen vuoden odotusaikaa, selkeytyksiä toimeentuloedellytykseen sekä kielitaitoedellytyksen lisäämistä opiskelijan oleskelulupaan.

Uudistus tulee selkeään tarpeeseen, koska aiempi **Sanna Marinin** hallituksen vapauttama järjestelmä johti hyväksikäyttöön, hämärään liiketoimintaan ja sosiaaliturvan väärinkäyttöön.

Perussuomalaiset varoitti opiskeluperäisen maahanmuuton löysennyksistä jo viime kaudella ja vastusti uudistusta.

Uudistus kuitenkin toteutettiin, ja niinpä sen riskit realisoituivat.

Katteettomien lupauksen markkinat

Sanna Marinin hallituksen vuonna 2022 tekemä lakimuutos helpotti ulkomaalaisten opiskelijoiden maahanmuuttoa ja perheen yhdistämistä. Tavoitteena oli houkuttaa Suomeen kansainvälisiä opiskelijoita paikkaamaan väitettyä työvoimapulaa.

Uudistuksen seurauksena maahan saapuvien opiskelijoiden ja heidän perheenjäsentensä määrä kasvoikin voimakkaasti. Uudistus johti kuitenkin ennakoinnottomiin sosiaalisiin ongelmiin, joista uutisoitiin näkyvästi muun muassa Ylen MOT-ohjelmassa.

Monet maahan tulleista opiskelijoista perheineen ajautuivat nopeasti vakaviin toimeentulo-ongelmiin ja joutuivat turvautumaan suomalaisiin leipäjoihin ja ruoka-apuun. Leipäjonoissa

muutos alkoi näkyä jo kolmisen vuotta sitten, kun sinne alkoi ilmestyä runsaasti ulkomaalaisia opiskelijoita.

Ongelmien taustalla oli usein esimerkiksi velkaantumista ja koulutusta kauppaavien koulutusagenttien harhaanjohtavia myyntipuheita Suomessa opiskelusta, joiden perusteella monille ehti syntyä vääriä käsityksiä Suomesta. Netissä nähtävillä olleet mainosvideot ovat ylistäneet Suomea maailman onnellisimpana maana, jossa opiskelijan on helppo saada töitä ja tienata mukavasti.

Videoita ovat tehtäilleet erityisesti eteläaasialaisten maiden koulutusagen-

tit, joiden bisnes on välittää opiskelijoita oppilaitoksille. Suuri osa opiskelijoista tulee Suomeen niiden kautta. Agentit ovat mainostaneet esimerkiksi Suomen avokätisiä sosiaalietuksia sekä nimenomaan pysyviä oleskelulupia muun muassa perheenjäsenille.

Opiskelijalta vaaditaan nyt omaa toimeentuloa

Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen mukaan toimeentulohaasteiden taustalla on usein ollut nimenomaan ulkomaalaisten koulutusagenttien harhaanjohtava mainonta esimerkiksi työ-

Kansainvälisten opiskelijoiden määrä hiipuu jo

KANSAINVÄLISTEN opiskelijoiden määrä alkoi kasvaa vuonna 2022, mutta virta kääntyi ensimmäistä kertaa laskuun vuoden 2025 aikana.

Maahanmuuttoviraston (Migri) mukaan opiskelijoiden ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia jätettiin vuonna 2025 yhteensä 13 565, mikä oli 4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2024.

Ilmiö näkyy jo laajasti eri koulutusasteilla ja oppilaitoksissa. Kansainväliset opiskelijamäärät ovat vähentyneet selvästi viimeisten viiden vuoden aikana etenkin pohjalaisammattikorkeakouluissa. Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä oli ammattikorkeakoulu Centrialla Kokkolassa huipussaan kolme vuotta sitten ja oli yli 13 000. Tänä vuonna se on romahtanut alle tuhanteen.

Esimerkiksi Seinäjoen ammattikorkeakoulu Seamiin on tänä syysynä tullut tutkinto-opiskelijoita ulkomailta reilut 340, kun heitä viime vuonna tuli 520. Lisäksi vaihto-opiskelijoita on tulossa 54 ja kaksoistutkinto-opiskelijoita 23.

Opiskelijoiden tuloa toisen asteen oppilaitoksiin hillitsevät nyt myös käytössä olevat lukuvuosimaksut. Kolmansista maista tulevilta opiskelijoilta peritään jatkossa lukuvuosimaksuja lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Maksut koskevat elokuussa 2026 tai sen jälkeen opintonsa aloittaneita.

listymismahdollisuuksista. Opiskelijoita on myös velkaantunut kalliiden välitysmaksujen vuoksi.

Lakiuudistus esittää, että jatkossa ulkomaalaisen opiskelijan perhe voisi hakea oleskelulupaa Suomeen vasta sitten, kun opiskelija on ollut Suomessa vuoden. Näin opiskelija voisi saada realistisen kuvan siitä, miten perheen kanssa Suomessa voi tulla taloudellisesti toimeen.

Hallitus esittää myös selkeytyksiä opiskelijan oleskeluluvan toimeentuloedellytykseen. Jatkossa vaaditun toimeentulon euromäärä määritettäisiin laissa ja säädettäisiin valtioneuvoston asetuksessa.

Opiskelijoiden toimeentuloaasteita ehkäistään toisellakin uudella laki-hankkeella. Hallitus antoi jo huhtikuussa eduskunnalle esityksen, jolla vahvistettaisiin opiskelijan toimeentulotukeen turvautumisen valvontaa.

Jatkossa ulkomaalaisen opiskelijan oleskelulupa voitaisiin nykyistä suora-
raviivaisemmin perua, jos opiskelija ei tule Suomessa toimeen ja turvautuu toimeentulotukeen Suomessa.

Kielitaidon puute voi estää oleskeluluvan

Myös riittävä kielitaito siis pyritään jatkossa varmistamaan ennen maahan-
hantuloa. Tämä tapahtuu lakiesityksen mukaan opiskelijan oleskelulupa-
an kytkettävällä kielitaitoedellytyksellä. Se helpottaisi oleskeluluvan epäämistä, jos kielitaito puuttuu, mutta ei kuitenkaan aiheuttaisi lisätaakkaa kielitaitoisille

hakijoille tai oppilaitoksille.

Selvityksen mukaan on havaittu, että osa opiskelijoista osaa englantia tai muuta opiskelukieltä heikosti, mikä hankaloittaa opinnoista suoriutumista. Osa opiskelijoista on myös hyödyntänyt opiskelijan oleskelulupaa pääasiallisena tarkoituksenaan päästä Suomen ja EU:n työmarkkinoille.

Hallitus esittää, että toisen asteen opiskelijoihin ja kaikkiin opiskelijan perheenjäseniin sovellettaisiin jatkossa ulkomaalaislain hakemusten hylkäysperusteita. Tällöin riskejä haavoittuvaan asemaan joutumisesta ja maahan-
tulosäännösten kiertämisestä voidaan torjua kattavammin jo lupakäsittelyssä.

Epärealistisen unelman kauppiaat

Jos vaikkapa Bangladeshista tai Nigeriasta kotoisin oleva ulkomaalainen sai opiskelupaikan AMK:n englanninkieliselle linjalle, hän pystyi muuttamaan tänne ja saamaan perheensä Kelan tuille. Marinin hallituksen kättilöimällä lakiuudistuksella ulkomaalainen opiskelija saattoi saman tien tuoda koko perheensä Suomen sosiaaliturvan ja koko suomalaisen järjestelmän varaan.

- Tämä tietenkin sai aikaan suoranaisen vyöryn oppilaitoksiin ympäri maan suoraan kehityksistä ja erilaista hämärää liiketoimintaa, agentteja, hupparihörhöjä ja ihmiskauppiaita toimintaa

edesauttamaan, valtiovarainministeri ja perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** sanoo.

- Suomeen rynnättiin puutteellisilla eväillä, eikä ihme, koska järjestelmän houkutukset olivat kovat: opiskelemaan tullut sai perheenjäsenet mukanaan suoraan yhteiskunnan ja sosiaaliturvan varaan, vaikka omat taloudelliset resurssit eivät riittäneet edes omien elinkustannusten kattamiseen.

Suomalaisten oppilaitosten ulkomaalaistaminen on ollut kovaa niin kotimaisin kuin ulkomaisinkin motiivein, Purra kuvaa.

- Kotimaiset toimijat ovat hokeneet työvoimapulaa ja opiskelijapulaa ja nähneet maahan-
muuttajissa ratkaisun kaikenlaisiin ongelmiin. Ulkomaiset koulutusagentit ovat myyneet epärealistista unelmaa Suomesta valheellisilla työlupauksilla, minkä seurauksena maahamme on houkuteltu ihmisiä vailla todellisia taloudellisia edellytyksiä elättää itseään.

Opiskelijajärjestelmän väärinkäyttö loppuu nyt

Hillitön maahantulon kanava on pysynyt auki viime hallituksen päätösten myötä. Mutta muutos on nyt tulossa.

Perussuomalaiset katsoo, että koulutusjärjestelmämme, sosiaaliturvamme ja yhteiskuntamme avoimuus ei ole tarkoitettu palvelemaan hillitöntä ulkomaalaisten opiskelijoiden ja heidän perheenjäsentensä maahanmuuttoa. Nyt hallitus tekee odotetun ryhtiliik-

keen ja kiristää ehtoja, joilla samalla tavoitellaan merkittäviä säästöjä julkisiin menoihin.

Ruuvia kiristettiin nyt niin paljon kuin sitä tällä hallituskoalitiolla on mahdollista kiristää, Purra sanoo.

- Päätökset ovat erittäin tervetulleita ja iso askel oikeaan suuntaan, mutta työtä on vielä paljon jäljellä. Emme kaipaamme Suomeen opiskelijaturisteja, jotka nappaavat tutkinnon ja lähtevät muualle tai pahimmillaan jäävät maahan elämään sosiaaliturvalla samalla, kun perheenjäsenet elävät tuilla opiskelijan opiskeluiden ajan. Tarvitsemme lisää vaatimuksia sekä aidot että riittävät tulo-
rajat. Opiskelijajärjestelmää ja sosiaaliturvaa ei saa käyttää kierosti väärin.

Tehtävää jää myös seuraavalle hallituskaudelle. Purra ja sisäministeri **Mari Rantanen** esittelivät elokuussa Imatralla tulevien hallitusneuvottelujen keskeiset maahanmuuton kiristyslinjaukset. Tavoitteena on tukkia sekä työ- että opiskelijaperäisen maahanmuuton porsaanreiät sekä rajoittaa humanitaarista maahanmuuttoa yhä edelleen.

- Kaiken perustaksi tarvitsemme kansalaisuusperusteisen sosiaaliturvan, joka varmistaa, että tukiverkot kuuluvat niille, jotka ovat tätä maata aidosti rakentaneet. Suomi ei ole koko maailman sosiaalitoimisto, Purra tähdentää.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Kotoutuksen opettaja kertoo toiminnan valuvioista

”Kymmenen vuotta Suomessa ja edelleen tulkki mukana”

”Onko tämä onnistunutta kotoutumista?”

Kotoutumiskoulutuksessa työskentelevän opettajan mukaan osa kotoutuksen opiskelijoista jää kiertämään koulutuksesta toiseen ilman, että kielitaito tai valmiudet työelämään kehittyvät riittävästi. Jos sama ihminen palaa vuodesta toiseen kotoutumisjärjestelmän lähtöruutuun, opettajan mielestä on kysyttävä, miksi järjestelmä ei toimi.

Pitkään kotoutumiskoulutuksessa työskennellyt opettaja sanoo nähneensä suomalaisesta kotoutumisjärjestelmästä sellaisen puolen, josta puhutaan liian vähän.

- Samat ihmiset voivat pyöriä vuodesta toiseen kotoutumisrumbassa. Yksi kurssi loppuu, seuraava alkaa, tulee keskeytys ja taas aloitetaan alusta. Jossain vaiheessa pitäisi uskaltaa kysyä, mitä me oikein teemme, opettaja sanoo.

Haastateltava esiintyy jutussa nimetönnä suojatakseen asemansa työyhteisössä. Hän perustaa näkemyksensä opetustyössä tekemiinsä havaintoihin.

Opettajan mukaan lisäraha, uudet kurssit ja palvelut eivät voi olla ratkaisu kaikkien kotoutumisen ongelmiin.

- Jos ihminen ei opi eikä etene, pitää selvittää miksi. Muuten me vain rahoitamme samaa epäonnistumista uudestaan.

Kurssilta toiselle ja takaisin lähtöruutuun

Vaikeimpia ovat hänen mukaansa tilanteet, joissa aikuisella opiskelijalla on vain vähän aikaisempaa koulutusta eikä välttämättä ollenkaan luku- ja kirjoitustaitoa omalla äidinkielellään.

- Olen nähnyt ihmisiä, joille ensimmäisen moduulin lopullakin lähes kaikki on vaikeaa. Poissaoloja kertyy, koulutus keskeytyy ja jonkin ajan päästä sama ihminen tulee vastaan uudessa alkeisryhmässä, opettaja kertoo.

Hänen mielestään kaikkein heikoimmin etenevien opiskelijoiden koko kotoutumispolkua pitäisi seurata nykyistä paremmin.

- Kuinka monta kurssia ihminen on käynyt? Mitä hän on oppinut? Miksi koulutuksia on keskeytynyt? Mitä teh-

dään seuraavalla kerralla eri tavalla? Jonkun pitäisi nähdä kokonaisuus.

Etäopetus ei sovi kaikille

Opettaja pitää ongelmallisena etäopetuksen järjestämistä aivan alkeistason opiskelijoille, joilla ei ole siihen tarvittavia kielellisiä tai digitaalisia valmiuksia.

- Ihminen ei osaa suomea, ei välttämättä osaa kunnolla lukea ja kirjoittaa eikä käytä itsenäisesti tietokonetta tai Teamsia. Sitten hänet pannaan viikoksi etäopetukseen. Miten ihmeessä hänen oletetaan selviytyvän siitä?

Hänen mukaansa vähän koulutusta saaneet opiskelijat tarvitsevat erityisesti lähiopetusta, henkilökohtaista ohjausta, puheharjoittelua ja toistoa.

- Luokkahuoneessa näen heti, ymmärtääkö opiskelija. Voin näyttää uudestaan, korjata ääntämistä ja auttaa tietokoneen kanssa. Etäopetuksessa suuri osa tästä vuorovaikutuksesta jää puuttumaan.

Kasvot pitää voida nähdä kielikurssilla

Opettajan mielestä kotoutumiskoulutuksessa pitäisi voida keskustella avoimesti myös uskonnolliseen pukeutumiseen liittyvistä käytännön ongelmista.

Erityisesti kasvot peittävä vaatetus voi hänen mukaansa vaikeuttaa kieltenopetusta.

- Miten opetan ääntämistä, jos en näe opiskelijan suuta? Minun pitää nähdä, miten hän muodostaa äänneitä. Puhu-

”Luokkahuoneessa näen heti, ymmärtääkö opiskelija.”

miseen ja vuorovaikutukseen kuuluvat myös kasvot ja ilmeet, opettaja perustelee.

Hänen mielestään kasvojen näkymistä pitäisi voida edellyttää oppitunneilla silloin, kun se on opetuksen kannalta tarpeellista.

- Tässä ei ole kyse uskonnon vastustamisesta. Jos yhteiskunta tarjoaa ihmiselle kielikoulutuksen, opiskelijalta voidaan myös edellyttää, että hän osallistuu siihen tavalla, joka mahdollistaa opettamisen.

Pukeutuminen voi vaikeuttaa työharjoittelua

Pukeutumiseen liittyvät kysymykset tulevat opettajan mukaan vastaan myös työharjoittelupaikkoja etsittäessä.

Hänen kokemuksensa mukaan joidenkin naisten uskonnollinen vaatetus voi vaikeuttaa harjoittelupaikan saamista esimerkiksi keittiö- ja siivoustehtävissä sekä muissa tehtävissä, joissa on hygieniasääntöihin, ongelma ei katoa sillä, ettei siitä haluta puhua.

- Jos vaatetus ei sovi työn turvallisuus- tai hygieniasääntöihin, ongelma ei katoa sillä, ettei siitä haluta puhua.

Opettajan mukaan uskonnollinen vaakaumus ja työpaikan perustellut vaatimukset on syytä erottaa toisistaan.

- Jos työkykyinen ihminen tietoisesti kieltäytyy työpaikan kohtuullisesta vaatimuksesta eikä tämän vuoksi voi ottaa vastaan muuten sopivaa harjoittelua tai työtä, sen pitäisi vaikuttaa myös etuuksiin.

Omaa vastuuta tarvitaan

Opettajan mielestä kotoutumiskeskustelussa korostuvat helposti yhteiskunnan velvollisuudet: koulutus, tulkkaus, toimeentulo, neuvonta ja muut palvelut. Vähemmän puhutaan siitä, mitä kotoutujalta itseltään voidaan kohtuudella vaatia.

- Kotoutuminen ei voi olla yksisuuntainen palvelu, jossa suomalainen yhteiskunta tekee kaiken ja ihmisellä itsellään ei ole velvollisuuksia. Yhteiskunnan pitää antaa mahdollisuus, mutta ihmisen pitää myös tarttua siihen, opettaja painottaa.

Hän epäilee, että sosiaaliturva voi vähentää painetta päästä kohti omaa toimeentuloa joidenkin vähän koulutettujen ja heikosti työmarkkinoille kiinnittyneiden maahanmuuttajien kohdalla.

- Jos toimeentulo jatkuu vuodesta toiseen, vaikka kielitaito ei kehity eikä ihminen lähesty työmarkkinoita, pitää uskaltaa kysyä, ovatko kannustimet kohdallaan.

Opettaja korostaa puhuvansa terveistä ja toimintakykyisistä työikäisistä.

- Hyvinvointivaltion tehtävä on auttaa ihminen jaloilleen, ei tehdä hänestä pyssyvästi järjestelmästä riippuvaista.

Kielitaidon hankkimiseen pitää kannustaa

Haastateltava pitää perussuomalaisen kotoutumispoliittista linjaa monilta osin oikeansuuntaisena. Hän kannat-

”Minua pelottaa, mitä tapahtuu, jos SDP pääsee valtaan ja nykyisiä uudistuksia lähdetään purkamaan.”

Samat ihmiset voivat pyöriä vuodesta toiseen kotoutumisrumbassa.

taa erityisesti kotoutujan oman vastuun korostamista sekä sitä, että taloudellisia kannustimia suunnataan kielitaidon hankkimiseen ja työllistymiseen.

- Jos ihminen opiskelee kielen ja pyrkii elämässään eteenpäin, siitä pitää olla hänelle konkreettista hyötyä. Tukijärjestelmän pitäisi kannustaa oppimaan suomea eikä tehdä paikalleen jäämisestä helppoa vaihtoehtoa.

Hän pitää kannatettavana myös ajatusta siitä, että etuuksissa voidaan huo-

moida kielitaidon hankkiminen.

- Kielitaito on tie itsenäisyyteen. Kun ihminen oppii suomea, hän pystyy opiskelemaan, hakemaan töitä ja hoitamaan omia asioitaan ilman jatkuvaa muiden apua, opettaja selvittää.

Häntä huolestuttaa, mitä tapahtuu, jos poliittinen valta vaihtuu seuraavien eduskuntavaalien jälkeen.

- Minua pelottaa, mitä tapahtuu, jos SDP pääsee valtaan ja nykyisiä uudistuksia lähdetään purkamaan. Palataan-

ko taas siihen, että jokaiseen kotoutumisen epäonnistumiseen vastataan uudella palvelulla, uudella hankkeella ja uudella rahalla?

Kun suomea ei vain opi

Haastateltava kertoo tuntemastaan henkilöstä, joka on asunut Suomessa noin kymmenen vuotta, mutta tarvitsee edelleen tulkkia esimerkiksi terveydenhuollossa ja viranomaisasioiden kanssa.

- Hän osaa auttavasti suomea, mutta kymmenen vuoden jälkeenkin ajanvarauksessa lukee, että tulkki tulee mukaan. Eikö siinä vaiheessa pidä jo kysyä, onko kotoutuminen onnistunut?

Opettajan mukaan tulkkaus on maahanmuuton alkuvaiheessa usein välttämätöntä, mutta sen pitäisi tukea asteittaista itsenäistymistä.

- Ei voi olla automaattinen lähtökohta, että työkykyinen ihminen tarvitsee vielä kymmenen vuoden jälkeen yhteiskunnan maksaman tulkin kaikkeen asiointiin.

Koulutusten tuloksia pitäisi valvoa

Opettajan kritiikki kohdistuu myös kotoutumiskoulutusten kilpailutuksiin. Hänen kokemuksensa mukaan koulutuksen järjestäjä voi luvata tarjouskilpailussa laajan palvelun sellaisella hinnalla, jolla lupausten toteuttaminen käytännössä on vaikeaa.

- Jos hinta painetaan tarpeeksi alas, viranomaisen pitäisi kysyä, voidaanko sillä hinnalla oikeasti tehdä kaikki se, mitä tarjouspaperissa luvataan?

Hän arvostelee myös koulutusten valvontaa.

- Ei riitä, että katsotaan raportteja ja tarjousasiakirjoja. Pitää mennä luokkahuoneeseen katsomaan opetusta. Pitää kysyä opettajilta ja opiskelijoilta, mitä siellä oikeasti tapahtuu.

- Luokkahuoneessa ideologia loppuu aika nopeasti. Siellä näkee, kuka oppii, kuka yrittää ja kuka ei etene, hän sanoo.

Opettajan mielestä palveluntuottajien toimintaa pitäisi arvioida ennen kaikkea tulosten perusteella. Kotoutumiskeskustelu pitäisi lopulta palauttaa muutamaan kysymykseen:

- Oppiko opiskelija suomea? Eteneekö hän? Pääseekö hän harjoitteluun, opiskelemaan tai töihin? Pystyykö hän vähitellen elättämään itsensä? Jos ei, kuinka monta kertaa sama koulutus pitää ostaa uudestaan ennen kuin kysytään, onko siinä mitään järkeä?

Miksi järjestelmä ei toimi?

Opettaja korostaa, ettei kritiikki tarkeitakin maahanmuuttajien auttamisen vastustamista.

- Minähän opetan näitä ihmisiä. Haluan heidän onnistuvan. Haluan, että he oppivat kielen, pääsevät töihin ja pärjäävät ilman minua, tulkkia ja sosiaaliturvaa. Minusta juuri se on onnistunut kotoutuminen.

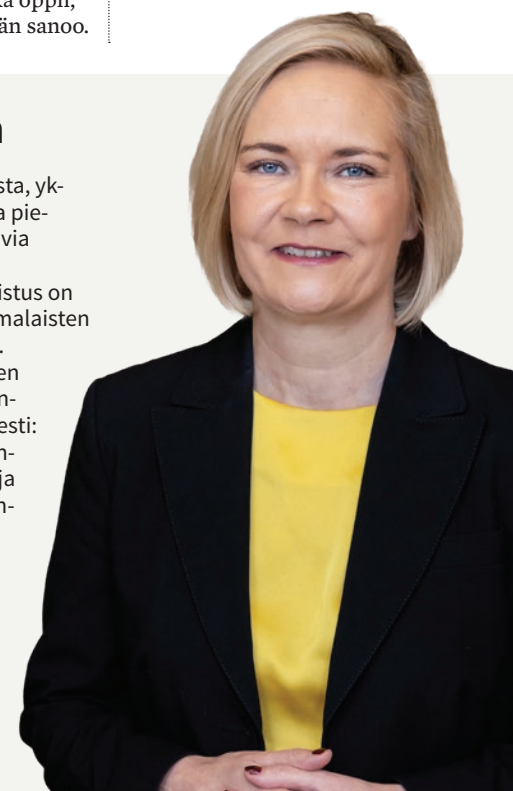
Hänen mukaansa yhteiskunnan pitää antaa ihmiselle todellinen mahdollisuus päästä alkuun, mutta vastuu ei voi olla yksipuolinen.

- Autetaan, opetetaan ja annetaan mahdollisuus. Mutta jossain vaiheessa terveille ja toimintakykyiselle ihmiselle pitää voida sanoa: nyt sinun pitää itse ottaa vastuu omasta elämästäsi.

Jos sama ihminen palaa vuodesta toiseen kotoutumisjärjestelmän lähtöruutuun, opettajan mielestä on kysyttävä, miksi järjestelmä ei toimi.

- Silloin meidän pitää lopettaa uuden kierroksen automaattinen maksaminen ja uskaltaa kysyä, miksi tämä ei toimi, hän toteaa.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA JA
PS ARKISTO

Hallitus lisää maahanmuuttajien vastuuta kotoutumisesta

HALLITUS on kiristänyt Suomen maahanmuuttopolitiikkaa. Muutosten myötä maahanmuuttajille asetetaan aiempaa enemmän vastuuta omasta kotoutumisestaan.

Eduskunta hyväksyi kotoutumispalveluiden uudistuksen kesäkuussa. Lakimuutokset tulevat voimaan 1. tammikuuta 2027.

Sisäministeri **Mari Rantanen** on kuvannut uudistusta kotoutumisen sisällölliseksi muutokseksi. Hänen mukaansa huomio siirtyy palvelujen ja niihin käytettyjen eurojen määrästä niiden tuloksiin.

Tavoitteena on nopeuttaa kotoutumista ja vahvistaa maahanmuuttajien kiinnittymistä suomalaiseen yhteiskuntaan. Keskeisessä asemassa ovat suomen tai ruotsin kielen oppiminen, koulutus ja työllistyminen.

Uudistus korostaa maahanmuuttajan

omaa aktiivisuutta. Maahanmuuttajien edellytetään jatkossakin osallistuvan osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin sekä sovituihin kotoutumispalveluihin.

Kotoutumissuunnitelman laiminlyönnillä voi olla taloudellisia seurauksia. Laiminlyönti voi johtaa työttömyysetuuden rajoittamiseen tai toimeentulotuen alentamiseen kuten nykyisin.

Myös tulkkauskuuluja voidaan tietyissä tilanteissa periä maahanmuuttajalta. Näin voidaan toimia esimerkiksi silloin, jos henkilö jättää ilman hyväksyttävää syytä saapumatta sovittuun tapaamiseen eikä peruuta aikaa etukäteen.

Uudistuksella on myös taloudellisia vaikutuksia. Hallituksen arvion mukaan muutokset vähentävät valtion menoja yli 46 miljoonalla eurolla vuonna 2027.

Säästöjä haetaan muun muassa kar-

simalla päällekkäistä koulutusta, yksinkertaistamalla rahoitusta ja pienentämällä kunnille maksettavia laskennallisia korvauksia.

Kotoutumispalveluiden uudistus on yksi näkyvä osoitus perussuomalaisen pitkäjänteisen työn tuloksista.

Tällä hallituskaudella Suomen maahanmuuttopolitiikan suuntaa on muutettu määrätietoisesti: palautuksia on tehostettu, kansalaisuuskoet otettu käyttöön ja työperäisen hyväksikäytön rangaistuksia kiristetty.

Maahanmuuttopolitiikkaa on viety pois vuosien löperöistä linjasta kohti järjestelmää, jossa Suomen etu ja yhteiskunnan kantokyky otetaan aiempaa paremmin huomioon.

Ceutan kaltainen invaasio ei saa toistua

Euroopan on laitettava stoppi laittomalle maahantulolle

Ceutaan tunkeutui jopa 80 000 laitonta tulijaa parin päivän aikana.

Euroopan rajaturvallisuus osoitti haavoittuvuutensa heinäkuun lopussa, kun Espanjan Ceutaan marssi jopa 80 000 laitonta maahantulijaa kahden päivän aikana. Vaikka suurin osa rajanylittäjistä on saatu palautettua Marokkoon, Ceutassa majailee yhä joukko laittomasti maassa olevia nuoria miehiä, jotka herättävät pelkoa ja ahdistusta paikallisissa asukkaissa.

Espanjan vasemmistohallituksen myötäsukainen maahanmuuttopolitiikka kärjistyi heinäkuun lopulla Ceutassa, kun valtava määrä lähinnä nuoria miehiä tunkeutui väkisin EU:n alueelle. Kaduilla vallitsi kaaos ja Ceutan rajaa valvovan Espanjan siviilikaartin komentaja **Rachid Sbihin** myönsi, että raja oli täysin romahtanut.

Tätä edelsi Espanjan korkeimman oikeuden päätös, jonka mukaan meriteitse saapuvia henkilöitä ei voida palauttaa välittömästi takaisin lähtömaahansa. Lisäksi Espanjan hallitus käynnisti huhtikuussa 2026 poikkeuksellisen laillistamisohjelman, joka koski maassa jo ennen vuodenvaihdetta asuneita paperittomia siirtolaisia ja johon jätettiin yli miljoona hakemusta.

Espanjalaiset vaativat pääministerin eroa

Ceutan hallitsemattoman maahantulon aiheuttama kriisi muuttui vakavaksi sisäpoliittiseksi ongelmaksi Espanjassa. Sadat tuhannet espanjalaiset osoittivat mieltään eri puolilla maata vaatien ratkaisua Ceutan tilanteeseen ja pääministeri **Pedro Sánchezin** vasemmistohallituksen eroa.

Madridissa mielenosoitukseen osallistui Espanjan hallituksen arvion mukaan noin 50 000 ihmistä. Madridin kaupungin virkahenkilöstön arvio oli huomattavasti suurempi, noin 150 000 mielenosoittajaa. Mielenosoituksia järjestettiin myös muun muassa Barcelonassa, Valenciassa ja Sevillassa sekä sadoissa pienemmissä kaupungeissa.

El Paísin mukaan 20 000 ihmistä osallistui Ceutan omaan mielenosoitukseen. Kaupungissa on vain noin 83 000 asukasta, joten joka neljäs enklavin asukas oli banderollin varressa kadulla.

Väkijoukoissa heiluivat Espanjan ja Ceutan liput ja raikuivat muun muassa iskulauseet ”Ceutaa ei myydä, Ceutaa puolustetaan”.

Madridissa kuultiin myös voimakasta arvostelua pääministeriä kohtaan ja vaadittiin päitä vadiille.

Kumiluoteja ja kyynelkaasua

Cibelesin aukion mielenosoituksen jälkeen väki kokoontui Madridissa parlamentitalon edustalle. Poliisin ja osan mielenosoittajista välille syntyi yhteenottoja ja poliisi käytti kyynelkaasua sekä kumiluoteja väkijoukon hajottamiseen. Ainakin neljä ihmistä pidätettiin ja neljä poliisia loukkaantui.

Mielenilmaisut oli virallisesti kut-

Sadat tuhannet espanjalaiset osoittivat mieltään eri puolilla maata ja vaativat pääministerin eroa.

sunut koolle Espanjan kuntia ja maakuntia edustava FEMP-järjestö. Protesteihin osallistuivat näkyvästi myös konservatiivisen Partido Popularin ja oikeistopuolue Voxin johtajat **Alberto Núñez Feijóo** ja **Santiago Abascal**.

Aluepolitiikasta vastaava sosialistiministeri **Ángel Víctor Torres** katsoi, ettei mielenosoituksissa ollut enää kyse pelkästään Ceutan asukkaiden tukemisesta vaan hyökkäyksestä Espanjan hallitusta vastaan.

Ryöstöjä, raiskauksia, eläinräkkäystä

Asukkaiden protestit laittomia siirtolaisia vastaan ovat voimistuneet entistään Espanjan Ceutassa. Naiset elävät jatkuvassa väkivallan pelossa, koska enklaviin oleskelemaan jääneet ovat pääosin nuoria miehiä.

Naiset eivät uskalla enää kulkea yksin kaduilla. Häirinnästä, rikollisuudesta ja jopa raiskauksista on median mukaan tullut yleisiä tässä aiemmin rauhallisessa kaupungissa.

- Seitsemän jälkeen illalla kaduilla ei ole enää ketään. En pysty edes viemään koiraa yksin ulos. Isäni joutuu viemään sen tai lähtemään mukaani, koska en yksinkertaisesti uskalla lähteä yksin ulos pimeällä, ”**Carmeniksi**” esittäytynyt nainen tulkitsee paikallisten tunteja News24-uutiskanavalla.

- Minä vapisen jo nyt, tilanne on hirvittävä.

Paitsi että jäljelle jääneiden kerrotaan syyllistyneen pahoinpitelyihin, ryöstöihin ja raiskauksiin, myös alueen eläimet ovat vaarassa. Maahan tunkeutuneet ovat paikallisten kunnossapitotyöntekijöiden mukaan tappaneet huvikseen kaduilla olevia eläimiä linnuista kissoihin.

Pohjasakkaa ei saatu ulos

Myös maahan tunkeutuneiden todellisen määrä herättää keskustelua.

- He valehtelevat edelleen lukumääristä. Tänne ei ole jäänyt 5 000 vaan 20 000 ihmistä. Kunnolliset ovat lähteneet, ja jäljelle on jäänyt pohjasakka, joka pitää meitä kaikkia otteessaan. Ja sitten meitä nimitellään kaikilla mahdollisilla nimillä vain siksi, että puolustamme sitä, mikä oikeutetusti kuuluu meille, kiihtynyt Carmen jatkaa.

Espanjan hallituksen mukaan Ceutaan on jäänyt noin 5 000 laitonta maahan-tulijaa, kun taas liberaalikonservatiivisen Partido Popular -puolueen edustaja **Javier Celaya** on väittänyt todellisen määrän olevan lähempänä 20 000:ta. Hän on perustellut arviotaan muun muassa Punaisen Ristin ruokajakeluun liittyvillä tiedoilla.

Oleskelulupapäätös toimi palonkiihdyttäjänä

22 Euroopan unionin jäsenmaata, Suomi mukaan lukien, ilmaisi lähettämässään kirjeessä epäluottamuksensa Espanjan maahanmuuttopolitiikkaan. Kirjeessä nimettiin Espanjan hallituksen toteuttama laittomien siirtolaisten joukkolaillistaminen yhdeksi Ceutan siirtolaiskriisin taustasyiksi.

Itävaltalaisministeri **Claudia Bauer** (ÖVP) sanoi Bild-lehdelle antamassaan haastattelussa, että Espanja rakensi itse ”megamagneetin”, jota Facebookin, TikTokin ja WhatsAppin kautta jaetut uutiset ja ihmissalakuljettajat vahvistivat.

Megamagneetilla Itävallan eurooppaministeri tarkoitti Espanjan hallituksen päätöstä myöntää oleskelu- ja työlupa vähintään viisi kuukautta maassa oleskelleille paperittomille maahantulijoille ja turvapaikanhakijoille.

Päätös otettiin Marokossa ja muualla vastaan signaalina; jos vain selviää jollakin konstilla Espanjaan, niin voi toivoa saavansa itselleen oleskeluluvan.

- Espanjan ilmoitus halustaan lahjoittaa satoja tuhansia oleskelulupia ei ollut välttämättä ainoa laukaiseva syy mutta toimi ehdottomasti palonkiihdyttäjänä.

Italia vastasi kriisiin keskeyttämällä kuukaudeksi Schengenin mukaisen vapaan liikkuvuuden Espanjasta saapuvan meri- ja lentoliikenteen osalta.

Sisäinen turvallisuus vaarassa

Hallitsemattoman maahan-tulon seurauksista useita kirjoja kirjoittanut entinen Saksan keskuspankin johtokunnan jäsen ja berliiniläinen senaattori **Thilo Sarrazin** vaatii Saksalta ja Euroopalta tiukkaa linjaa.

- Jokaiselle, joka haluaa ylittää rajamme, on tehtävä selväksi, että hänelle ei kuulu minkäänlainen sosiaaliturva ja että hänet palautetaan mitä suurimmalla todennäköisyydellä takaisin sinne mistä on tullut, Sarrazin sanoo sosiaalisessa mediassa julkaisemassaan viestissä.

Saksan sisäministeriön alaisen kotimaantiedustelun entisen johtajan **Hans-Georg Maassenin** mukaan Ceutan tapahtumat osoittavat jälleen kerran, että EU on epäonnistunut täydellisesti

ulkorajojensa turvaamisessa.

Maassen kirjoittaa Nius-kanavalla, että jokainen päivä, jolloin vastuu ulkorajoista on EU:lla, on vaarallinen päivä jäsenvaltioiden sisäiselle turvallisuudelle.

Siirtolaisia käytetään poliittisina työkaluina

Maassenin mielestä jokaisen jäsenvaltion on oltava joka hetki valmis suojelemaan omia rajojaan tehokkailla toiminilla.

- Jokaisella valtiolla pitää olla oikeus päättää itse, kuka saa tulla ja kenelle myönnetään turvapaikka.

Määräysvaltaa turvapaikkapolitiikasta ei saa antaa hänen mukaansa ”kirjavaa yhteiskuntaa” ja Euroopan väestörakenteen muutosta hinnalla millä hyvänsä ajavalle ääri-vasemmistolaiselle ideologialle.

Turvapaikkaidealitit ja ääri-vasemmistolaiset käyttävät siirtolaisia työkaluina omien poliittisten tavoitteidensa saavuttamiseksi samaan aikaan kun turvapaikkateollisuus ja ihmissalakuljettajat tienavaat eri syistä muualle haluavien ja aidosti hädässä olevien avulla miljardeja.

- Kuvat Ceutasta eivät ole mitään poikkeuksia ja sattumia. Ne ovat seurausta alun pitäen hiekalle rakennetusta järjestelmästä, jonka ohi realiteetit ovat ajaneet kauan sitten.

Turvapaikkakäsittely kolmansiin maihin

Tarvitsemme EU:n, joka pystyy toimimaan tässä Marokon kanssa päättäväisesti ja yksituumaisesti, sanoo itävaltalainen siirtolaisuutensa **Gerald Knaus** Saksan yleisradion kakkostelevisioiden ZDF:n haastattelussa.

- Pitkällä tähtäimellä EU ei saa olla ulkorajojensa valvonnassa riippuvainen kolmansista valtioista, kuten Marokosta, itävaltalaisuutensa sanoo.

Eräs keino rajoittaa siirtolaisuutta ja varmistaa samalla laillinen tulotie olisi siirtää turvapaikkakäsittely turvalliseen kolmanteen maahan.

Samaa vaatii Ceutan tapahtumien valossa myös Itävallan sisäministeri **Gerhard Karner**. Tässä olisi hänen mukaansa vain ryhdyttävä jo tehtyjen EU-päätösten nojalla sanoista tekoihin.

Karnerin mukaan myös karkotettavien siirtäminen Euroopan ulkopuolella sijaitseviin palautuskeskuksiin voisi hillitä valeuutisten levittämistä ja salakuljetusteollisuutta.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA

Hallitukseen pääsyyn väljemmät säännöt kuin presidentinlinnaan

Ministeriksi kelpaa melkein kuka tahansa

– kunhan passi on suomalainen

Suomen perustuslaki ei vaadi ministeriltä erityisen paljon. Ministerille riittää Suomen kansalaisuus ja maine rehellisenä ja taitavana. Presidentiltä sen sijaan vaaditaan enemmän: syntyperäistä suomalaisuutta. Moni miettii, miksi ovi hallitukseen on leveämmällä kuin presidentinlinnaan.

Perustuslain 60 § kiteyttää ministerin kelpoisuusehdon yhteen lauseeseen: valtioneuvoston jäsenen tulee olla rehellisyydestään ja taidoistaan tunnettu Suomen kansalainen. Siinä kaikki.

Pykälä ei mainitse kansalaisuuden kestoa, syntyperää eikä asuinhistoriaa. Sama säännös koskee pääministeriä.

Presidentin kohdalla laki on tiukempi. Perustuslain 54 § edellyttää syntyperäistä Suomen kansalaisuutta. Vaatimus periytyy aiemmas-ta hallitusmuodosta ja perustuu valtionpäämiehen erityisasemaan: presidentti johtaa ulkopoliittikkaa yhdessä valtioneuvoston kanssa ja toimii Puolustusvoimien ylipäällikkönä.

Ero presidentin ja ministerin välillä ei ole aina ollut olemassa. Vuoden 1919 hallitusmuoto vaati täsmälleen samaa myös ministereiltä: valtioneuvostoon kutsuttiin vain ”rehellisiksi ja taitaviksi tunnettuja syntyperäisiä Suomen kansalaisia.” Vaatimus oli siis identtinen presidentin kanssa lähes koko itsenäisyyden ajan. Ministerien syntyperäisyysvaatimuksesta luovuttiin vasta vuonna 1991.

Käytännön seurauksena on se, että kansalaisuuden pituudelle ei ole alarajaa. Mikään pykälä ei estäisi sitä, että viime viikolla kansalaisuuden saanut henkilö nimitettäisiin ulko- tai puolustusministeriksi.

Laki ei kysy, milloin passi on myönnetty. Se kysyy vain, onko passi olemassa.

Kaksoiskansalaisuus ei ole este

Suomi on sallinut kaksoiskansalaisuuden vuodesta 2003. Kansalaisuuslaki ei aseta sitä esteeksi ministerin tehtävälle. Lähin vertailukohta löytyy Puolustusvoimia ja Rajavartiolaitosta koskevasta laista, joka sallii kaksoiskansalaisen nimittämisen sotilasvirkaan – paitsi jos ulkomainen kansalaisuus tai muu ulkomainen sidonnaisuus vaarantaisi valtion turvallisuutta, maanpuolustusta tai Suomen kansainvälisiä suhteita. Arviointi tehdään tapauskohtaisesti.

Tavallisen sotilasviran haki-jan tausta siis punnitaan, ministerin ei. Ero on käänteinen siihen nähden, missä valta oikeasti sijaitsee.

Suomen poliittisessa historiassa tunnetuin ja merkittävin kaksoiskansalainen ministerinä on ollut **Anne Berner**. Hän toimi liikenne- ja viestintäministeri-

jan tausta siis punnitaan, ministerin ei. Ero on käänteinen siihen nähden, missä valta oikeasti sijaitsee.

Suomen poliittisessa historiassa tunnetuin ja merkittävin kaksoiskansalainen ministerinä on ollut **Anne Berner**. Hän toimi liikenne- ja viestintäministeri-

nä **Juha Sipilän** hallituksessa vuosina 2015–2019. Hänellä on sekä Suomen että Sveitsin kansalaisuus.

Berner sai Suomen kansalaisuuden vasta hieman ennen vuoden 2015 eduskuntavaaleja ja ministeriksi nousemistaan.

Voisiko lojaliteettia testata ennakolta

Ajatuskoe kärjistää ongelman: mitä tapahtuisi, jos ministeriksi ehdolla oleva henkilö on esimerkiksi Suomen ja Venäjän kaksoiskansalainen ja epäily hänen lojaliteetistaan Suomelle on aidosti perusteltu. Kuka tarkistaisi taustan ja millä valtuuksilla?

Suojelupoliisin turvallisuus selvitys on ainoa institutionaalinen työkalu, joka muistuttaa varsinaista taustatarkistusta. Se ei kuitenkaan koske ministeriä itseään.

Turvallisuus selvityslaki (726/2014) ulottuu valtiosihiteereihin, erityisavustajiin ja muihin virkänimityksiin, joissa käsitellään salassa pidettä-

vää tietoa – ei valtioneuvoston jäsenen omaan nimitykseen, joka syntyy puhtaasti poliittisella päätöksellä.

Tuloksena on aukko, jota harva sanoo ääneen: ministerin lähipiiriä voidaan tutkia Supon voimin ennen nimitystä, mutta ministeriä itseään ei. Mitä korkeammalle vallan hierarkiassa nousee, sitä vähemmän taustaa tarkistetaan.

Jälkikäteen valvonta on olemassa. Ministerivastuulaki ja valtakunnan oikeus käsittelevät virkatoimien lainmukaisuutta, ja eduskunta voi antaa epäluottamuslauseen. Kumpikaan ei ehkäise mitään etukäteen – molemmat reagoivat vasta siihen, mitä on jo tapahtunut.

Vastaus lojaliteettikysymykseen on siis kaksijakoinen. Keinoja taustan selvittämiseen on olemassa. Lainsäädäntö ei vain ulota niitä sinne, missä valta todella on. Ehdokkaan taustan punninta jää yksin pääministerin ja hallitusta muodostavan puolueen harkinnaksi.

Syntyperävaatimus vaihtelee

Jos presidentin syntyperävaatimuksen peruste on valtionpäämiehen rooli ulkopoliittikan johtajana ja Puolustusvoimien ylipäällikkönä, sama peruste koskee muodollisesti koko valtioneuvostoa. Hallitus linjaa yhdessä presidentin kanssa Suomen ulko- ja

Vaikka perustuslaki asettaa ministerille vain väljät muodolliset ehdot, käytännössä nimitys on aina poliittinen päätös.

turvallisuuspolitiikan ulko- ja turvallisuuspoliittisessa valiokunnassa.

Ministerin kelpoisuusvaatimuksen laajentaminen vaatisi perustuslain muutoksen ja kahden kolmasosan enemmistön eduskunnassa. Kahden tason kansalaisuuden luominen ministerin tehtävään olisi periaatteellinen askel, jota lainsäätäjällä on toistaiseksi tietoisesti välttänyt.

Niin kauan kuin presidentiltä vaaditaan syntyperäisyyttä ulkopoliittikan johtamiseen, on aiheellista kysyä, miksi sama ei koske niitä, jotka ulkopoliittikasta käytännössä päättävät.

Käytännön harkinta jää pääministerille

Vaikka perustuslaki asettaa ministerille vain väljät muodolliset ehdot, käytännössä nimitys on aina poliittinen päätös. Pääministeri ja hallitusta muodostavat puolueet arvioivat ehdokkaan taustaa, lojaliteettia ja julkista imagoa omalla harkinnallaan.

Oikeuskansleri on ratkaisukäytännössään todennut, että ”rehelliseksi ja taitavaksi tunnettu” on joustava ilmaus, jonka tulkinta kuuluu ensisijaisesti poliittisille toimijoille. Oikeuskanslerin mukaan tulkinnassa painoarvoa on väljän muotoilun johdosta myös moraalisilla ja yhteiskunnallisilla seikoilla, joiden arviointi kuuluu kansanvaltaisessa ja parlamentaarisessa hallitustavassa

lähtökohtaisesti eduskunnan pääministeriksi valitsemalle.

Tämän vuoksi esimerkiksi aiemmat rikostuomiot tai kiistanalaiset lausunnot eivät automaattisesti estä ministeriksi nimittämistä, jos pääministeri katsoo henkilön täyttävän ehdot. Järjestelmä nojaa siis vahvasti poliittiseen vastuuseen eikä ennakkolliseen viranomaistarkastukseen.

Turvallisuuskeskustelu kiristynyt viime vuosina

Kaksoiskansalaisuuden ja ministerin tehtävien yhdistelmä on noussut toisinaan esiin erityisesti turvallisuuspoliittisessa keskustelussa. Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen viroissa ulkomaisen kansalaisuus voidaan jo nyt arvioida tapauskohtaisesti valtion turvallisuuden näkökulmasta, mutta samaa mekanisme ei ole ulotettu valtioneuvoston jäseniin.

Viime aikoina on esitetty, että erityisesti tiettyjen maiden kaksoiskansalaisuutta tulisi rajoittaa tai ainakin selvittää tarkemmin myös korkeimmissa poliittisissa tehtävissä. Toistaiseksi lainsäätäjällä ei ole kuitenkaan lähtenyt muuttamaan perustuslain kelpoisuussäännöksiä, vaan on pitänyt kiinni nykyisestä, avoimemmasta mallista.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT LEHTIKUVA

Mauri Peltokangas ja Sanna Antikainen herättävät keskustelua ministeriiden kelpoisuusvaatimuksista.

Perussuomalaiset tiukentaisivat ministerien kelpoisuusehtoja

Perussuomalaisten kansanedustajat Sanna Antikainen ja Mauri Peltokangas esittävät ministerien kelpoisuusvaatimusten tiukentamista. He ovat jättäneet eduskunnassa toimenpidealoitteen, jonka mukaan ministerinä voisi toimia vain henkilö, jolla on yksinomaan Suomen kansalaisuus.

KANSANEDUSTAJIEN aloite tähtää siis siihen, että jatkossa henkilöä, jolla on Suomen kansalaisuuden ohella myös toisen valtion kansalaisuus, ei enää voitaisi nimittää ministeriksi.

- Ministerit osallistuvat Suomen turvallisuuden kannalta kaikkein tärkeimpään päätöksentekoon ja käsittelevät erittäin arkaluonteista tietoa. Siksi ministerillä tulee olla vain Suomen kansalaisuus, kansanedustaja **Sanna Antikainen** sanoo.

Nykyisin ministeriltä edellytetään Suomen kansalaisuutta, mutta muu kansalaisuus ei estä ministeriksi nimittämistä. Tasavallan presidentiksi voidaan puolestaan valita vain syntyperäinen Suomen kansalainen. Kansanedustaja Antikainen katsookin, että ylimmän valtiojohtoon kansalaisuusvaatimuksissa on tällä hetkellä selvä epäjohtamukaisuus.

- Tasavallan presidentiksi voidaan valita vain syntyperäinen Suomen kansalainen, mutta ministeriltä edellytetään ainoastaan Suomen kansalaisuutta. Ministeri voi siis olla saanut Suomen kansalaisuuden myöhemmin ja hänellä voi samalla olla yhden tai useamman muun valtion kansalaisuus. Myöskään presidentiltä ei nykyisin edellytetä, että Suomen kansalaisuus olisi hänen ainoa kansalaisuutensa.

Suomen ulkopoliittikan hoitamisen kannalta lojaalisuuden Suomen valtiolle pitää kuitenkin olla oikeudellisesti mahdollisimman yksiselitteinen, Antikainen katsoo.

- Suomen ulkopoliittikkaa johtaa ta-

savallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ministerit osallistuvat kaikkein arkaluonteisimpaan päätöksentekoon ja saavat tehtävässään tietoa, joka koskee esimerkiksi kansallista turvallisuutta, sotilaallista maanpuolustusta, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja Suomen kansainvälisiä suhteita. Presidentin ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa pääministeri tai tämän sijaisena toimiva ministeri. Jos ylimmissä valtioneuvostossa halutaan poistaa mahdolliset lojaalisuusristiriidat mahdollisimman pitkälle jo ennakolta ja näin suojella Suomen suvereniteettia, sääntelyn pitäisi olla tässä yksiselitteinen.

Vaikka kaksoiskansalaisuus ei tietenkään tee ihmisestä suoraan epäluotettavaa eikä se itsessään tarkoita suoranaista turvallisuusriskiä, toinen kansalaisuus kuitenkin muodostaa oikeudellisen siteen myös toiseen valtioon, Antikainen huomauttaa.

- Kyse ei ole siitä, että kaksoiskansalaisia pitäisi yleisesti epäillä. Kyse on siitä, kuinka korkean varmuusmarginaalin Suomi haluaa yläpuolelta valtiojohtoon tilanteessa, jossa valtiollinen vaikuttaminen, tiedustelu ja painostaminen ovat nykyisin todellisia turvallisuusuhkia, jotka eivät tule poistumaan. Minusta tässä tehtävässä riman pitää olla mahdollisimman korkealla isänmaan turvallisuuden varmistamiseksi.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVA PS ARKISTO

Ministeri Wille Rydman: Tekoälystä tehokas apu sote-alan henkilöstöpulaan

Satojen miljoonien arvosta työaikaa voisi vapautua vuodessa

Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman arvioi, että tekoälyn laaja käyttö potilas- ja asiakaskirjaamisessa voisi vapauttaa sote-alalta vuosittain satojen miljoonien eurojen arvosta taustatyöhön kuluva työpanosta. Samalla se voisi helpottaa henkilöstöpulaa ja antaa ammattilaisille enemmän aikaa potilas- ja asiakastyöhön.

Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen mukaan lääkärin, sairaanhoitajien ja sosiaalityöntekijöiden työajasta merkittävä osa kuluu potilas- ja asiakastietojen kirjaamiseen. Sosiaali- ja terveysministeri **Wille Rydmanin** mukaan kyse on tehtävästä, jossa tekoälyn käyttöönotolla voidaan saavuttaa nopeasti konkreettista hyötyä.

- Ministeriön käynnistämien pilotihankkeiden perusteella arvioimme, että asiakas- ja potilas-kirjausten tekemiseen tarkoitetut tekoälyratkaisut ovat niin hyviä, että ne voidaan lähiaikoina ottaa laajamittaiseen käyttöön. Tekoälyn käyttö kirjaamisessa voi tuoda säästöjä satojen miljoonien eurojen luokkaa vuosittain. Tämän tavoitteen edistämiseksi ministeriö on nyt käynnistänyt työn tekoälyavusteisen kirjaamisen ja tulkkauksen ottamiseksi käyttöön kaikilla hyvinvointialueilla.

- Tämä on myös nopein tapa helpottaa sote-alan työvoimapulaa: uusien ammattilaisten kouluttaminen kestää vuosia, joten on ensiarvoisen tärkeää, että nykyiset koulutetut ammattilaiset pääsevät käyttämään työaikansa mahdollisimman vaikuttavasti. Tämä lisää myös työn mielekkyyttä, Rydman korostaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen mukaan potilas- ja asiakastietojen kirjaamiseen kuluu työaikaa, jonka laskennallinen arvo on noin 2,5 miljardia euroa vuodessa.

- Teknologian keskeinen vaikutus on siinä, että se vapauttaa sote-henkilöstön aikaa erilaisesta taustatyöstä varsinaiseen potilas- ja asiakastyöhön. Sosiaali- ja terveysministeriön hiljattain tekemän laajan selvityksen mukaan lähes puolet lääkärin, sairaan-

hoitajien ja sosiaalityöntekijöiden työajasta kuluu potilas- ja asiakastietojen kirjaamiseen, Rydman kertoo.

Tekoäly helpottaa ammattilaisen työtä

Ministeri Rydmanin mukaan tekoälyn ja robotiikan rooli on ennen kaikkea avustava. Päätöksentekoa ja hoidon kokonaisvastuuta ei hänen mukaansa pidä siirtää koneelle.

- Näen, että tekoäly ja robotiikka korvaavat tiettyjä työvaiheita ja ovat apuväline, joka voi tehostaa hoitohenkilöstön työtä, vapauttaa heidän aikaansa rutiininomaisista työvaiheista vaativampiin tehtäviin ja parantaa laatua, mutta kokonaisuudesta vastaa aina ihminen, Rydman muistuttaa.

Ministeri vieraili viime elokuussa Jyväskylässä Sairaala Novassa, jossa hänelle esiteltiin uusien teknologioiden käyttöä terveydenhuollossa.

- Sairaala Nova toimii Keski-Suomessa edelläkävijänä uusien teknologioiden käyttöönotossa, ja uusi sairaala luo tälle hyvät puitteet. Sairaala esitellyt kirurgi toi esiin robotiikan konkreettisia hyötyjä: robotiikan avulla on mahdollista nähdä paikkoihin, joihin ihminen ei näe, ja sen ansiosta leikkauksesta voidaan selvittää pienemmillä haavoilla, jotka paranevat nopeammin, Rydman kertoo.

Myös kuvantamisessa tekoälyä voidaan Rydmanin mukaan hyödyntää yhä enemmän.

- Tekoäly voi olla ihmistä tarkempi esimerkiksi kuvantamistutkimusten analysoinnissa. Olen varma, että tekniikan kehittyessä uusista teknologioista saadaan potilaille vielä paljon enemmän hyötyä.

Tekoälyn käyttö terveydenhuollossa edellyttää kuitenkin, että järjestelmien tekemät havainnot ja tuotokset

Ministeri Rydmanin mielestä tekoäly ja robotiikka korvaavat tiettyjä työvaiheita ja ovat apuväline, joka voi tehostaa hoitohenkilöstön työtä.

voidaan arvioida osana ammattilaisen työtä.

Jatkossa potilaan ei tarvitse toistaa samoja asioita

Rydmanin mukaan tekoälyn vaikutus voisi näkyä tulevaisuudessa myös potilaan arjessa.

- Isoin vaikutus on siinä, että kun taustatehtäviin kuluva aika tekoälyn ansiosta vähenee, yksittäinen sote-alan ammattilainen voi käyttää suuremman osan ajastaan varsinaiseen asiakastyöhön, Rydman sanoo.

Yksi käytännön hyöty voisi olla aiempien potilastietojen tehokkaampi hyödyntäminen.

- Kun tietojärjestelmät kehittyvät, tekoäly voi esimerkiksi kerätä poti-

laan aikaisemmista hoitokirjauksista ammattilaiselle hoidon kannalta keskeiset perustiedot, jolloin potilaan ei tarvitse vastata samoihin kysymyksiin useampaan kertaan häntä hoitavan ammattilaisen vaihtuessa, Rydman selvittää.

Käyttökohteita on myös tulkkauksessa ja lääkehoidon kokonaisisuuden arvioinnissa.

- Jos asiointiin tarvitaan tulkkausta, se onnistuu ilman odoteltua, kun otetaan tekoäly avuksi. Tekoäly voi myös analysoida esimerkiksi potilaan lääkehoidon kokonaisuuksia ja varmistaa, että hän ei joudu ottamaan turhia lääkkeitä.

Tällaisissa käyttökohteissa olennaista on kuitenkin se, missä tilanteissa tekoälyn tuottamaa tietoa voidaan käyttää itsenäisesti ja milloin ammattilaisen arvio tai esimerkiksi ammattitulkki on edelleen välttämätön.

Suomessa lainsäädäntö ei mahdollista holtitonta tekoälyn käyttöä.

Potilaan hoidon kokonaisuudesta vastaa aina sotealan ammattilainen, ihminen.”

Lainsäädännön ei pidä toimia kehityksen jarruna

Rydmanin mukaan tekoälyn käyttöönoton lisääminen ei tarkoita potilasturvallisuudesta tinkimistä. Hänen mukaansa hoidon kokonaisvastuun on säilyttävä ihmisellä.

- Kuten edellä totesin, potilaan hoidon kokonaisuudesta vastaa aina sote-alan ammattilainen, ihminen. Tekoäly toimii hänen tukenaan ja mahdollistaa tehokkaamman työnteon, Rydman sanoo.

Ministeri katsoo, että lainsäädännön ei pidä vaikeuttaa tarpeettomasti uusien teknologioiden käyttöönottoa.

- Suomessa lainsäädäntö ei mahdollista holtitonta tekoälyn käyttöä. Ongelma on pikemminkin päinvastainen: kuinka varmistamme lainsäädännöllisesti, että saamme Suomessa käyttöön potilaiden hoitoa parantavat ja yhteiskunnan varoja säästävät teknologi-

set ratkaisut ensimmäisten joukossa ja voimme olla aktiivisesti kehittämässä niitä sen sijaan, että lainsäädäntö toimii kehityksen jarruna, Rydman toteaa.

Hänen mukaansa vaarana on, että liian tiukka sääntely heikentää EU-maiden asemaa teknologian kehittäjinä ja hyödyttää Euroopan ulkopuolisia toimijoita.

- Pahimmillaan EU sääntelee teknologian kehityksen kuoliaaksi ja luovuttaa edelläkävijän aseman uusien teknologioiden kehittämisessä ja käyttöönotossa Yhdysvaltoihin tai Kiinaan sijoittuneille toimijoille, joita EU-lainsäädäntö ei koske. Lainsäädäntö on oltava mahdollistava ja innovaatioihin kannustava. Tätä viestiä olen välittänyt myös asiasta vastaavan EU-komissaarin suuntaan, Rydman toteaa.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVA PS ARKISTO

Kuva: iStock

Tekoäly oppi tunnistamaan haavoja kuvista

Jyväskylässä sijaitsevassa Sairaala Novassa on tutkittu tekoälyn mahdollisuuksia haavan parantamisessa. Tekoäly opetettiin tunnistamaan erilaisia haavan rakenteita valokuvien perusteella.

KESKI-SUOMEN hyvinvointialueen Sairaala Novan ihotautien yksikkö on tutkinut yhteistyössä Tampereen ja Jyväskylän yliopistojen kanssa, miten tekoäly voidaan hyödyntää haavanhoidossa. Hyvinvointialue tiedotti asiasta viime kesänä.

Tutkimuksen päätutkijana toimi lääketieteen lisensiaatti **Ellen Huttunen**, joka työskentelee nykyisin lääkärinä Sairaala Novan sosiaali- ja terveyskeskuksessa.

- Tutkimuksen tärkeimpänä tuloksena pidän sitä, että todistimme tekoälyn oppivan tunnistamaan lukuisia haavan rakenteita melko pienestäkin kuva-aineistosta, Huttunen kertoo.

Tavoitteena apu hoidon arviointiin

Hyvinvointialueen mukaan seuraavaksi järjestelmään on tarkoitus lisätä kuvia kroonisista ja kroonistuvista haavois-

ta. Tavoitteena on kehittää järjestelmä, jota voitaisiin tulevaisuudessa hyödyntää esimerkiksi kotihoidossa.

Kotihoidon työntekijä tai potilas itse voisi ottaa haavasta kuvan, jonka perusteella tekoäly arvioisi hoidon tilannetta ja tunnistaisi mahdollisen lääkärin arvon tarpeen.

Krooniset haavat ovat yleinen terveysongelma, ja ne liittyvät usein muun muassa alaraajojen verenkiertohäiriöihin ja diabetekseen.

Arvioiden mukaan jopa noin viisi prosenttia terveydenhuollon kokonaiskustannuksista liittyy kroonisten haavojen hoitoon.

Huttusen mukaan kustannuksia syntyy etenkin silloin, kun haavaa hoidetaan puutteellisesti ja paraneminen pitkittyy.

- Taloudellista hyötyä tärkeämpää on kuitenkin potilaan saama hyöty ja elämänlaadun paraneminen, Huttunen painottaa.

Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman vieraili sairaala Novassa viime elokuussa. Operatiivisen palvelualueen palvelujohtaja Kati Kyrölä keskusteli ministerin kanssa sairaalasta ja sen klinisestä toiminnasta rakennuksen esittelykierroksella. Kuva: Ruusu Leppänen.

Vanha isäntä Hannu Riikonen ojentaa talikon Marjalle ja Samille – symbolisesti työkalut siirtyvät uudelle sukupolvelle.

Paluu juurille toi tilalle uuden suunnan

Sukupolvenvaihdos antoi maitotilalle uuden elämän

Maatilan sukupolvenvaihdos on osapuolille suuri ja monivaiheinen prosessi, mutta parhaimmillaan se turvaa pitkään toimineen sukutilan jatkuvuuden. Samalla se vahvistaa osaltaan suomalaisen elintarviketuotannon huoltovarmuutta. Ruokaviraston mukaan viime vuonna Suomessa myönnettiin noin 350 kappaletta nuoren viljelijän aloitustukea, jolla tuetaan tilanpidon aloittamista.

Hyvinvoivat lehmät käyskentelevät pellolla Lieksassa Itä-Suomessa. Varsin uusi pihattonavetta antaa eläimille mahdollisuuden kulkea vapaasti ulos syömään ja takaisin navettaan lypsyrobotin äärelle.

Kyseessä on **Marja ja Sami Kajoskiven** perustama nykyaikainen maatalousyritys. Kajoskiven tilalla on runsaat 60 lypsylehmää sekä nuorta karjaa noin 50. Tilan emäntä kehuu, kuinka hienoa on työskennellä laadukkaiden eläinten kanssa.

- Meillä on holsteinia ja ayrshirea sekä kyyttöhärkä kasvamassa. Alkuperäisroduissa on paljon enemmän luonnetta ja älyä. Ne keksivät kaikenlaista ja osaavat karata, kun näkevät, miten navetan ovi avataan. Jos haluaa helpon eläimen, holstein on varma valinta. Minä haluan kuitenkin kerätä tilalle eri rotuja, Marja Kajoski kertoo.

Isäntäparille tärkeintä on eläinten pitkäikäisyys. Tilalla ei tavoitella huipputuotoksia kestävyuden kustannuksella.

- Meillä on verrattain vanhoja lehmii. Emme halua älyttömän kovia tuotoksia,

jos se tarkoittaa sitä, ettei lehmä kestä. Kun tuotos on maltillinen, lehmä pysyy pitkään hyvässä kunnossa ja tilalla, Marja sanoo.

Vuosien mittaan lehmät oppivat tuntemaan hoitajansa ja hoitajat eläimensä.

- Vanhempien lehmien kanssa on helppo tehdä töitä. Ne tunnevät meidät ja me tunnemme ne. Se tekee ajasta sujuvaa.

- Menen Samin kanssa navetalle aamulla kuuden jälkeen. Sitteen jaetaan rehut ja tarvittaessa puhdistetaan pöytä. Lehmät osaavat yleensä odottaa ja ovat silloin monesti virkeämpiä. Minä pesen robotin, mikä yleensä ärsyttää lehmii, kun olen väärään aikaan siinä. Keskimäärin lehmät käyvät kolme kertaa lypsillä, emäntä selvittää.

Paluumuutto ratkaisi tilan jatkon

Nykyiseen tilanteeseen ei kuitenkaan päästy hetkessä. Tilan sukupolvenvaihdos käynnistyi jo vuosikautia aiemmin, kun tilan silloinen isäntä **Hannu Riikonen** hoiti maatilayhtymää yhdessä veljensä **Juha Riikosen** kanssa.

Veljesten eläkeikä alkoi lähestyä, ja tilan tulevaisuus nousi yhä tärkeämmäksi kysymykseksi.

Perheen tytär Marja oli muuttanut Samin kanssa muualle Suomeen opiskelemaan. Pariskunta kokeili asumista Helsingissä, mutta pääkaupunki ei tuntunut kodilta. Lopulta he päättivät muuttaa takaisin Lieksaan.

Paluu osui tilan kannalta otolliseen hetkeen, kun samaan aikaan veljekset Hannu ja Juha pohtivat, miten sukutilan toimintaa voitaisiin jatkaa. Nuori pari päätti ottaa tilan hoitaakseen sukupolvenvaihdoksen myötä.

Esikaupat tehtiin vuonna 2015, ja tilan omistus vaihtui toukokuussa 2016. Yhtymän purkamiseen kului noin vuosi. Vanha isäntäväki jäi eläkkeelle, ja tila siirtyi kokonaan nuoren polven vastuulle.

- Minä olen tyytyväinen asiaan, kun olen ennakkoluuloton ihminen. Olen ollut täysillä mukana, jotta se sukupolvenvaihdos onnistuisi, ja onnistuihan se, Hannu Riikonen iloitsee.

Oppia maataloustöihin

Nuori isäntä kertoo tulleen käyttäen maataloustöihin lähes pystymetsäs-

tä, mutta puoliso kehuu häntä luonnonlahjakkuudeksi tilan töissä.

Lisäksi mies sai Hannu Riikosen hyvän perehdytyksen muun muassa traktorilla ajamiseen, kyntämiseen ja kylvämiseen. Nuori emäntä puolestaan opiskeli agrologiksi.

Kyseessä on nyt Murto-Rannan kylän ainoa maitotila. Perheessä on kaksi poikaa, jotka saavat vanhempien mukaan itse päättää, jatkavatko tulevaisuudessa tilan pyörittämistä.

Tila tekee yhteistyötä Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian kanssa. Oppilaitoksesta tulee määrällä ajoin maatalousalan opiskelijoita harjoittelemaan maatilalle. Yhteistyö on tärkeä osa tilan toimintaa ja tuo oman lisänsä myös tilan talouteen.

Miljoonainvestointi vaati uskoa tulevaan

Sukupolvenvaihdoksen jälkeen tilalla oli edessään myös suuri investointipäätös.

Vanha parsinavetta ei enää vastannut tilan tulevaisuuden tarpeita, joten sen rinnalle suunniteltiin kokonaan uusi tuotantorakennus. Uusi pihattonavetta otettiin käyttöön vuonna 2020.

- Tämä pihattonvestointi on mullistanut meidän lehmien elinolosuhteet. Ne oppivat uuden systeemin yllättävän nopeasti. Ensimmäisenä yönä robotilla kävi jo yksi lehmä, sitten kolme ja seitsemän. Muutamassa päivässä lä-

Marja ja Sami Kajoski ovat rakentaneet Lieksaan modernin maitotilan, jossa eläinten hyvinvointi on toiminnan lähtökohta.

Nuori isäntäpari otti sukultilan vastuulleen vuonna 2016. Päätös käynnisti tilalla uuden aikakauden.

hes kaikki olivat oppineet, ja kahdessa viikossa viimeisetkin, Marja Kajoskivi kertoo.

Miljoonaluokan investointi vaati isäntäparilta vahvaa uskoa tulevaisuuteen. Maaseudun investointien rahoittaminen on tiukentunut pankkisektorilla, mutta Kajoskivien tapauksessa tarvittava rahoitus lopulta järjestyi.

- Lainatkin pitää maksaa takaisin. Ei meillä ole isoja metsiä hakattavaksi. Tila on rahalla ostettu. Erikoista, että saimme miljoonalaian ilman vakuuksia, Sami Kajoskivi sanoo.

Hän epäilee, että pankin kiinnostus pihattoprojektiin liittyi ennen kaikkea tilan investointipotentiaaliin. Tilalla tuotosta oli saatu kasvatettua ja työtä oli tekemässä kaksi ihmistä.

- Pankki ei olisi lähtenyt mukaan, jos se ei näkisi, että yrittäjänä pitää osata lukea lehtiä ja olla niistä niin kiinnostunut kuin vain voi. Marja on semmoinen emäntä, Sami kehuu.

Tilalla tiedostetaan hyvin maatalouden haasteet ja koko alan murros Suomessa. Tilojen määrä on vähentynyt voimakkaasti ja tilakoot ovat kasvaneet.

Luonnonvarakeskuksen mukaan Suomessa oli noin 40 000 maatilaa vuonna 2025, mikä on noin 3 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

- Nyt alkaa tulemaan ensimmäisiä pihattotiloja, joille ei saada jatkajia. Silloin voi olla kyseessä esimerkiksi 120 eläimen tila. Jos niitä alkaa poistua samaa tahtia kuin tiloja nykyisin vähenee,

Sukupolvenvaihdoksessa tila, tieto ja vastuu siirtyvät eteenpäin.

maatalouden murros voi kiihtyä, Sami arvioi.

Talous vaatii tarkkaa suunnittelua

Sukupolvenvaihdoksen yksi suurimmista haasteista on talous. Lainojen lisäksi rahaa tarvitaan tilan päivittäisiin menoihin, investointeihin ja tuotannon kehittämiseen.

Apua on kuitenkin saatavilla. MTK, ProAgria ja muut asiantuntijatahot tarjoavat neuvontaa sukupolvenvaihdoksiin ja auttavat selvittämään niiden taloudellisia ja verotuksellisia vaikutuksia.

- Sukupolvenvaihdoksen suunnitteluun on hyvä varata aikaa jopa muutama vuosi, jotta ehtii rauhassa puntaroida omalle kohdalleen sopivimmat ratkaisut. Verotuksen suunnittelu on useimmiten keskeisin huolella suunniteltava asia. Parasta olisi, ettei sukupolvenvaihdosta tarvitsisi tehdä kiireessä

minkään ison elämänmuutoksen yhteydessä, vaan että sen voisi toteuttaa hallitusti, muistuttaa MTK:n verojohtaja **Timo Sipilä**.

Tavoitteena on, että tilan toiminta voidaan siirtää uudelle yrittäjälle taloudellisesti elinkelpoisena.

Uusi omistaja voi saada valtiolta myös rahallista tukea ja korkotukilainaa, mikäli maatilan elinkelpoisuudelle asetetut ehdot täyttyvät.

Luopuminen ei ole aina helppoa

Rahaan ja veroihin liittyvien kysymysten lisäksi sukupolvenvaihdoksessa on kyse paljon muustakin. Vanhalle isäntäväelle tilasta luopuminen voi olla henkisesti suuri asia.

Vuosikymmenten ajan hoidettu maatala on enemmän kuin yritys. Se on koti, elämäntyö ja monelle myös tärkeä osa omaa identiteettiä. Siksi luopuvien ti-

lanpitäjien taloudellinen turva on tärkeää.

- Minulle tuli sukupolvenvaihdoksen yhteydessä vielä uusi emäntä elämäni ja pääsin työnarkomaniasta pois. Myös nuoriso pääsi toimimaan ilman minun rasituksia tässä. Se on tärkeää, että heillä on oma elämä. Minä voin toki käydä avittamassa, jos tarvitaan, Hannu Riikonen kertoo.

Myös perheenjäsenten väliset suhteet on otettava huomioon, sillä sukupolvenvaihdos koskettaa usein koko perhettä, vaikka tila siirtyisi varsinaisesti vain yhdelle jatkajalle.

Maidon tuottajahinnan alentaminen syö tuloja

Lieksalaisella maitotilalla uskotaan vahvasti maatalouden tulevaisuuteen, vaikka Valion ilmoitus maidon tuottajahinnan alennuksesta heinäkuun alusta yllätti myös Kajoskivet.

Päätöksestä kerrottiin tiloille vain pari päivää etukäteen, mikä on herättänyt kritiikkiä.

- Viljelijöille on pitkään sanottu, että pitää ennakoida ja varautua. Miten siihen voi varautua, jos asiasta ei tiedetä kuukautta tai kahta aiemmin? Sami Kajoskivi kysyy.

Valio on laskenut maidon tuottajahintaa tänä vuonna yhteensä 6,5 senttiä litralta. Kajoskivien tilalla se tarkoittaa noin 40 000 euron vähennystä vuotuisiin tuloihin.

- Siitä on yritettävä selvittää. Jos Valio tekee voittoa, se maksaa loppuvuodesta jälkitiliä, joka voi tasata tilannetta, Marja Kajoskivi sanoo.

Kajoskivien mukaan Valion asema pieninä toimijana maailmanmarkkinoilla tekee yhtiöstä herkemman markkinoiden vaihteluille. Toisaalta Suomessa maidon tuottajahinta on heidän mukaansa ollut muuta Eurooppaa vakaampi.

- Tiukkaahan se on maatalan pyörittäminen. Tuottajahinnan pitäisi olla euro maitolitralla. Se on rajua, kun 40 000 euroa otetaan tilistä pois, Hannu Riikonen toteaa.

Maatilat ovat huoltovarmuuden avaintekijöitä

Maatalouden merkitys ulottuu yksittäistä tilaa laajemmalle. Kotimainen ruoantuotanto on tärkeä osa Suomen ruokaturvaa ja huoltovarmuutta. Jokainen toimiva maatila on osaltaan turvaamassa tätä kokonaisuutta.

Nuorelta tilanpitäjältä maatalan hoitaminen vaatii paljon työtä. Sukupolvelta toiselle siirtyvä tieto ja kokemus ovat kuitenkin arvokas apu uuden yrittäjän taipaleella.

Vanhan isännän nuorelle sukupolvelle luovuttama talikko kuvaa osuvasti sukulien elämän jatkuvuutta. Välineet voivat muuttua ja tuotantotavat kehittyä, mutta työ pellolla ja eläinten parissa jatkuu.

Elämä soljuu lieksalaisella maitotilalla uuden sukupolven voimin.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Pelastusliivit ja muut turvavarusteet kuuluvat veneen vakiovarustukseen. Piisinen mukaan vesillä ratkaisee kuitenkin ennen kaikkea terve järki.

Jorma Piisinen vannoo hyvien merimiestapojen nimeen

Vesillä matka on itse päämäärä

Perussuomalainen kansanedustaja Jorma Piisinen tuntee vesiliikenteen monet kasvot. Veneily alkoi jo lapsuudessa savolaisen soutuveneiden kokasta, ja vuosikymmenten aikana veneet ovat kasvaneet soutuveneestä 13-metriseksi moottoriveneeksi. Kalkkisten sillan äärellä Piisinen puhuu turvallisuudesta, terveestä järjenkäytöstä ja siitä, miksi vesillä ei tarvitse kiirehtiä.

Heinäkuinen Päijänne näyttää rauhalliselta, mutta kansanedustaja **Jorma Piisinen** tietää, että vesillä yllätyksiä voi tulla nopeasti. Päijät-Hämeessä sijaitsevan Kalkkisten sillan kupeessa hän puhuu veneilystä kokemuksen syvällä rintaäänellä.

Piisinen mukaan veneilijän pitää osata lukea karttaa, tuntea merimerkit ja arvioida keliä. Turvavarusteiden on oltava kunnossa, mutta kaiken keskellä tarvitaan jotakin, jota ei voi ostaa kaupasta eikä asentaa veneeseen.

- Ne ovat hyvät merimiestavat. Eli jonkunlainen kurssitus on hyvä olla. Sitten turvavarusteet, pelastusliivit, sammuttimet, kompassi, kiikarit, melat, kännykkä ja sille vesitiivis suoja sekä ajoankkuri. Jos moottori menee rikki, niin sillä voi hidastaa vauhtia ja pitää veneen tuulen suuntaisena, Piisinen kertoo.

Kokeneen veneilijän puheesta turvallisuus ei kuulosta säännöiltä vaan rutuilta.

Yksi turvallisuustekijä on kuitenkin

kin niin itsestään selvä, ettei Piisinen epäro i sanoa sitä suoraan. Hän painottaa, että vesillä ollaan selvin päin.

- Se on tärkeää. Kyllä minä olen pitänyt kiinni siitä, että en yhtään olutta nauti ennen kuin veneen köydet ovat kiinni laiturissa.

Vesillä jo pienestä pitäen

Varkaudessa syntyneen Piisinen lapsuudenkodissa kesämökki sijaitsi veden äärellä. Siellä vesillä liikkuminen tuli tutuksi jo pienestä pitäen.

- Olen syntynyt savolaisen soutuveneiden kokkaan, hän toteaa.

Myöhemmin perheen muutettua Helsinkiin vanhemmat hankkivat mökin Rantasalmelta Saimaalta.

- Minä olen lapsuuteni aina tuonne parikymppiseen saakka ollut Saimaalla, ja vesillä on liikuttu ihan siitä saakka - nykyisin Päijänteellä, Piisinen mainitsee.

Vuosikymmenten mittaan Piisillä on ollut monenlaisia sou-

Jorma Piisinen etenee Päijänteellä rauhalliseen tahtiin. Hänelle veneilyssä tärkeintä ei ole vauhti vaan matka ja hyvät merimiestavat.

tuveneitä ja teholtaan erilaisia perämoottoriveneitä.

- Ensin noin kuusimetrisen, sitten yhdeksänmetrisen ja nykyinen, vuonna 2014 hankittu noin 13-metrinen vene, hän kertoo.

Nykyisessä veneessä riittää tekniikkaa. Kojelaudalla on mittareita ja näyttöjä, joista seurataan muun muassa lämpötiloja, öljynpainetta, lataustasoa ja kierroslukuja.

- Ja sitten tietysti karttaplottereista tulee nopeudet solmuina ja kilometreinä. Lisäksi on kaiku- luotauksen syvyystietoa, veden lämpötilaa ja semmoista.

Tähystäminen, tähystäminen ja tähystäminen

Tekniikka helpottaa veneilyä, mutta Piisinen ei halua antaa sen tuudittaa liialliseen turvallisuudentunteeseen.

- Tavallinen kompassi ja paperinen kartasto on hyvä olla mukana. Niiden avulla pystyy liikkumaan, jos käy niin, että on häirintää tai tulee joku muu häiriö digi-

taaliin plottereihin ja ne herkeävät toimimasta.

Piisinen kertoo kuulleen ystävil- tään, että Suomenlahdella on ollut tilanteita, joissa paikannusjärjestelmien toimintaan ei ole voinut täysin luottaa. Siksi kartan lukemisen taito on hänestä tärkeä taito.

Piisinen mukaan veneilijän pitää ymmärtää, missä kulkee väylä ja kummalta puolelta merimerkit kierretään. Myös veneen kuljettajan katseella on merkitystä. Mies muistaa yhden tilanteen, jossa vieraat vedet ja hetkellinen herpaantuminen olivat yhdistelmä, joka olisi voinut päättyä ikävästi.

- Minulle tuli tekstiviesti, ja sitä rupe- sin katsomaan. Samalla kurssi alkoi viedä väärälle puolelle keppiä.

Tilanne ei ollut vielä lähellä onnettomuutta, mutta Piisinen vaimo **Piia** huomasi tilanteen.

- Onneksi rouva sanoi, että korjaa kurssia. Tärkeää on tähystäminen, tähystäminen ja tähystäminen. Se on vähän niin kuin asuntokaupassa: sijainti, sijainti, sijainti, Piisinen havainnollistaa.

Kansanedustajan veneilyharrastus alkoi savolaisen soutuveneiden kokasta.

Vuosikymmenten veneilykokemus on vienyt savolaisesta soutuveneestä 13-metrinen moottoriveneen kannelle.

mia, venesatamia ja mökkirantoja, joissa veneilijöiden on syytä hidastaa vauhtia.

- Veneen päällikkö on vastuussa myös siitä peräaallostansa, että ei rikottaisi laitureita eikä veneitä.

Piisinen kuvailee, miten tavallinen aamupala rannassa voi muuttua vaaralliseksi, jos veneilijä ajaa liian kovaa.

- Tänäkin ihmisiä oli laiturilla aamupalalla, joten jos siitä olisi vetänyt täysillä, niin siellä olisi saattanut olla kahvit kiehumassa ja lapsia siinä hellan ääressä, niin siinä voi aiheuttaa pahojakin vahinkoja.

Kaikkialla ei ole nopeusrajoituksia, mutta se ei kuitenkaan tarkoita, että kaikki olisi sallittua.

- Ei tässä Kalkkisten satama-alueella-kaan ole rajoituskylttejä nopeudelle eikä aallon toelle, mutta semmoista tervettä järkeä on hyvä aina käyttää. Ei pidä rikkoa toisten veneitä suurilla alloilla niiden iskiessä venettä vasten laituria tai luonnonsatamassa vasten kalliota.

Kova ukkonen säikäytti

Vesillä yllätyksiä riittää kokeneellekin veneilijälle. Piisinen ei muista kohdalleen osunutta varsinaista vesiliikenneonnettomuutta, mutta hurjia hetkiä on matkan varrelle sattunut.

Viime kesänä ilmojen herra muistutti Piisistä voimastaan.

- Ukkonen lähestyi, ja sadetutkasta seurattiin sitä. Emme ihan kerenneet rajuilman alta pois. Ukkossalama löi lähelle niin äänekkäästi, että silloin meinasi mennä huonot housuun.

Myös sumu on veneilijälle hankala vieras. Piisinen kertoo ajaneensa tilanteessa, jossa näkyvyys katosi lähes kokonaan.

- Sitten pitää mennä varovasti ja tutkalla koittaa lukea plotterista, mitä siellä edessä on, jos tutka on olemassa. Tarvittaessa voi antaa myös äänimerkkejä. Vaikka tutkaa ei itsellä olisikaan, edullisella tutkaheijastimella voi varmistaa, että oma vene havaitaan toisessa veneessä olevalla tutkalla.

Suomen valoisat kesäyöt helpottavat

veneilyä, mutta loppukesästä illat alkavat pimetä aikaisemmin. Näkyvyyden heike- tessä Piisinen kehottaa pudottamaan veneen vauhtia ja hyödyntämään veneen tekniikkaa. Jos veneessä ei ole kiinteää valoa, tehokas taskulamppu ja varapatterit helpottavat pimeässä liikkumista.

Päijänteellä ei tarvitse kiirehtiä

Piisille veneilyssä kiinnostavaa ei ole pelkästään se, minne päästään.

- Vesillähän se päämäärä on se itse matka.

Veneily voi tarkoittaa hidasta etenemistä, maisemien katselua ja yhdessäoloa.

- Me liikutaan hyvin useasti vaimon kanssa vesillä rauhallisesti. Ajellaan tyhjäkäynnillä toisella moottorilla kerrallaan. Mennään semmoista noin kymmentä kilometriä tunnissa eli viittä-kuutta solmua. Ajellaan vuorotellen tunti kerrallaan koneella ja toisella. Hissun kissun etupäässä edetään, mutta kyllä koneesta on hyvä polttaa välillä karstat pois suuremmilla kierroksilla, Piisinen kertoo.

Hän suosittelee veneilyharrastusta, jos sitä ei ole kokeillut.

- Kyllä, ilman muuta tämä on hyvä harrastus, mutta harmittavan lyhyt on meidän veneilysesonki täällä Suomessa.

Veneilyssä on Piisisen mukaan paljon samaa kuin muissakin harrastuksissa. Vene, kalastusvälineet ja muu varustus maksavat, mutta harrastuksen arvoa ei voi mitata pelkän hinnan perusteella. Hän heittää kalastuksesta huomion pilke silmäkulmassa.

- Siitä saa vähän evästäkin, mutta tietysti jos rupeaa laskemaan, että pitää ostaa vene ja kalastusvehkeet, niin voi olla, että se kalan kilohinta tulee kuitenkin torilla halvemmaksi. Mutta ne ovat harrastuksia ja veneily siinä kuin mikä muu harrastus hyvänsä, Piisinen toteaa hymyillen.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Pelastusliivit eivät saa muuttua veneilyn ilon esteeksi

Veneilyturvallisuudesta puhuttaessa pelastusliivit nousevat väistämättä esiin. Piisinen pitää liivejä tärkeänä turvallisuusvälineenä, mutta suhtautuu niiden käyttöön tilanteen mukaan.

- Itse suhtaudun siten, että vesille lähdetään nauttimaan auringosta ja maisemista. Jos siinä pitäisi olla liivit päällä, niin kyllä se hankaloittaa sitä veneilyä. Se varmasti vähentää intoa lähteä vesille. Toki jos vesille joudutaan lähtemään huonossa kelissä, on viisautta laittaa liivit päälle jo laiturilla.

Pienemmissä veneissä ja tietyksi lapsille ja uimataidottomille tilanne on hänen mielestään toinen.

- Kun puhutaan soutuveneistä, kanootteista ja meloijista, niin niissä olisi hyvä olla liivit päällä kelistä riippumatta. Itsekin pidän liivit aina päällä, kun liikun vesijetillä tai soutuveneellä.

Piisinen näkee vastuun turvallisuudes-

ta kuuluvan ennen kaikkea veneen päällikölle.

- Aluksen päällikkö on se, joka vastaa turvallisuudesta. Jos keli sitä vaatii, niin veneen päällikkö sanoo, että nyt on laitettava pelastusliivit päälle. Totta kai jokainen voi pitää liivejä silloin, kun haluaa, mutta aluksen päällikön liivien päällepanomääräystä on noudatettava. On hyvä, että liivipakko on olemassa siten, että ne pitää olla mukana kaikille veneessä oleville. Mutta sitten harkinnan mukaan niitä käytetään veneen koon ja sään mukaan, Piisinen selvittää.

Hän ei puhu veneilytaidoista vain teoriassa. Piisinen on itse käynyt saaristo- ja rannikkolaivurin kurssit jo vuosikymmeniä sitten. Nykyisin hänellä on kansainvälinen huviveneen Cevni-lupakirja.

- Siellä kursseilla opetetaan navigoinnin perustaitojen lisäksi yleisiä hyviä merimiestapoja.

Hyvät merimiestavat nousevat Piisiselä toistuvasti esiin, sillä hän muistuttaa, että veneilijän vastuuseen kuuluvat myös muut vesillä liikkujat, laiturit ja rannassa olevat ihmiset.

Esimerkiksi Päijänteellä on kapeita sal-

Karttaplotteri, kaikuluotain ja mittarit tuovat tietoa veneen kulusta, mutta kokenut veneilijä ei luota pelkkään tekniikkaan. Väylät, merimerkit ja keli on tunnettava ennen kuin kaasua lisätään. Piisisen veneilyfilosofiassa tähyttäminen on ykkösasia.

suomenuutiset.fi

Politiikka • Talous • Analyysi • Ulkomaat • Muut uutiset • Kulttuuri • Kolumnit • Viihde

SUOMEN **SU** UUTISET

PERUSSUOMALAINEN: Päätoimittaja Kristiina Ovaskainen • Toimitussihteeri Mika Männistö • Ulkoasu Mojo Man Oy / Jorma Remsu
Julkaisija Perussuomalaiset - Sannfinländarna rp. Toimitus Perussuomalainen, Yrjönkatu 8-10 B, 00120 Helsinki • toimitus@perussuomalaiset.fi